

REGIONÁLNÍ OPERAČNÍ PROGRAM PRO NUTS 2 JIHOVÝCHOD

OZNÁMENÍ KONCEPCE

Zpracováno ve smyslu § 10c a přílohy č. 7
zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí
ve znění zákona č. 93/2004 Sb.

duben 2006

EKOLOGICKÁ ŘEŠENÍ
ENVIRONMENTAL SOLUTIONS

INVESTprojekt NNC, s.r.o.

Špitálka 16, 602 00 Brno, Czech Republic
tel.: (+420) 543 254 284, (+420) 543 254 285
fax: (+420) 543 240 676, e-mail: nnc@investprojekt.cz

www.investprojekt.cz

ZÁZNAM O VYDÁNÍ DOKUMENTU

Název dokumentu: **REGIONÁLNÍ OPERAČNÍ PROGRAM PRO NUTS 2 JIHOVÝCHOD
OZNÁMENÍ KONCEPCE**

Zakázka: C332-06

Objednatel: Jihomoravský kraj, Vysočina

Účel vydání: Finální dokument

Stupeň utajení: Bez omezení

Vydání	Popis	Zpracoval	Kontroloval	Schválil	Datum
01	Finální dokument	P Mynář	E Ondráčková	M Dostál	21. 4. 2006

Předcházející vydání tohoto dokumentu musí být buď zničena nebo výrazně označena NAHRAZENO.

Rozdělovník: 5 originálů + 61 kopií Jihomoravský kraj, Vysočina
1 originál archiv INVESTprojekt NNC, s.r.o.

© INVESTprojekt NNC, s.r.o, 2006

Všechna práva vyhrazena. Žádná z částí tohoto dokumentu nebo jakékoliv informace z tohoto dokumentu nesmí být nad rámec smluvního určení (tj. nad rámec použití v rámci daného procesu SEA) vyzrazeny, zveřejněny, reprodukovány, kopírovány, překládány, převáděny do jakékoliv elektronické formy nebo strojově zpracovávány bez výslovného souhlasu odpovědného zástupce zpracovatele, firmy INVESTprojekt NNC, s.r.o.

Datum zpracování, podpis oprávněného zástupce předkladatele, osoby které se podílely na zpracování

Datum zpracování oznámení koncepce: 21. 4. 2006

Podpis oprávněného zástupce předkladatele:

.....
Ing. Stanislav Juránek
hejtman Jihomoravského kraje

Jihomoravský kraj
Žerotínovo náměstí 3/5
601 82 Brno
tel: 541 651 111

.....
RNDr. Miloš Vystrčil
hejtman kraje Vysočina

Vysočina
Žižkova 57
587 33 Jihlava
tel: 564 602 111

Osoby, které se podílely na zpracování:

Vedoucí projektu:

Ing. Petr Mynář

držitel autorizace k posuzování vlivů na životní prostředí
č. j. 1278/167/OPVŽP/97 ze dne 22. 4. 1997

Obyvatelstvo, veřejné zdraví:

Ing. Jan Opavský

Ovzduší a klima:

Ing. Pavel Cetl

Povrchová voda:

Ing. Vlasta Pospíšilová

Půda, odpady:

Ing. Věra Herníková

Biota:

Ing. Pavel Koláček, PhD.

Geofaktory, podzemní voda:

Mgr. Edita Ondráčková

Kontaktní informace (společné pro všechny uvedené osoby):

INVESTprojekt NNC, s.r.o.

Špitálka 16

602 00 Brno

tel: 543 254 284, 543 254 285

e-mail: nnc@investprojekt.cz

Dokument je zpracován textovým editorem Microsoft Word 97, registrovaným u společnosti Microsoft.

Grafické přílohy jsou zpracovány grafickým editorem CorelDRAW 9, registrovaným u společnosti Corel Corporation.

Obsah

Titulní list	
Záznam o vydání dokumentu	
Datum zpracování, podpis oprávněného zástupce předkladatele, osoby které se podílely na zpracování	.2
Obsah	3
Přehled zkratk	4
Přehled základních pojmů	5
Úvod	8
ČÁST A - ÚDAJE O PŘEDKLADATELI	9
1. Název	9
2. IČ	9
3. Sídlo	9
4. Oprávněný zástupce	9
ČÁST B - ÚDAJE O KONCEPCI	10
1. Název	10
2. Obsahové zaměření	10
3. Charakter	11
4. Zdůvodnění potřeby pořízení	11
5. Základní principy a postupy řešení	11
6. Hlavní cíle	12
7. Přehled uvažovaných variant řešení	13
8. Vztah k jiným koncepcím a možnost kumulace vlivů	13
9. Předpokládaný termín dokončení	15
10. Návrhové období	15
11. Způsob schvalování	15
ČÁST C - ÚDAJE O DOTČENÉM ÚZEMÍ	16
1. Vymezení dotčeného území	16
2. Výčet dotčených územních samosprávných celků	16
3. Základní charakteristiky stavu životního prostředí v dotčeném území	16
4. Stávající problémy životního prostředí v dotčeném území	32
ČÁST D - PŘEDPOKLÁDANÉ VLIVY KONCEPCE NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ A VEŘEJNÉ ZDRAVÍ	33
1. Vlivy koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví v dotčeném území	33
2. Vlivy koncepce na referenční cíle ochrany životního prostředí	33
ČÁST E - DOPLŇUJÍCÍ ÚDAJE	34
1. Výčet možných vlivů koncepce přesahujících hranice České republiky	34
2. Mapová dokumentace a jiná dokumentace týkající se údajů v oznámení koncepce	34
3. Další podstatné informace předkladatele	34

Přehled zkratk

ČOV	čistírna odpadních vod
ČR	Česká republika
EIA	posuzování vlivů na životní prostředí (<i>angl.</i> Environmental Impact Assessment)
EU	Evropská unie
EUR	euro (měnová jednotka Evropské hospodářské a měnové unie)
EU ETS	obchodovací schéma Evropské unie s emisemi (<i>angl.</i> EU Emission Trading Scheme)
HDP	hrubý domácí produkt
CHKO	chráněná krajinná oblast
CHOPAV	chráněná oblast přirozené akumulace vod
KO	komunální odpad
MCHÚ	maloplošné chráněné území
NNC	část obchodního názvu firmy INVESTprojekt NNC, s.r.o. (není zkratkou)
NP	národní park
NRP	národní rozvojový plán
NSRR	národní strategický referenční rámec
NUTS	statistická územní jednotka Evropské unie (<i>fr.</i> Nomenclature des Unites Territoriales Statistique, <i>angl.</i> Nomenclature of Units for Territorial Statistics)
OP	operační program
OP	ochranné pásmo
OSN	Organizace spojených národů
OZKO	oblast se zhoršenou kvalitou ovzduší
PHO	pásmo hygienické ochrany
PM ₁₀	tuhé znečišťující látky frakce do 10 µm (<i>angl.</i> Particle Matter)
POPD	plán otírky a přípravy dobývání
REZZO	registr emisí a zdrojů znečišťování ovzduší
ROP	regionální operační program
SEA	posouzení vlivů koncepce na životní prostředí (<i>angl.</i> Strategic Environmental Assessment)
SF	strukturální fond
SHR ČR	strategie hospodářského růstu České republiky
SROP	společný regionální operační program
SUR ČR	strategie udržitelného rozvoje České republiky
SWOT	analýza silných a slabých stránek, příležitostí a hrozeb (<i>angl.</i> Strengths, Weaknesses, Opportunities and Threats)
TEN-T	Trans European Network - Transport
TINA	Transport Infrastructure Needs Assessment in Central and Eastern Europe
ÚSES	územní systém ekologické stability
VD	vodní dílo
ZVS	zemědělská vodohospodářská správa

Přehled základních pojmů

V této kapitole uvádíme pro orientaci čtenáře vysvětlení základních pojmů z oblasti evropské politiky finanční podpory regionů:

- fondy Evropské unie,
- operační programy,
- NUTS.

Fondy Evropské unie

Fondy Evropské unie slouží k financování politik EU, podpoře hospodářského růstu členských států, podpoře vzdělanosti apod. Mimo to také existují fondy na pomoc zemím, které kandidují na vstup do EU a nejsou tedy ještě jejími členy.

Dělí se na čtyři základní fondy:

- 1 Strukturální fondy (SF)
  - 1.1 Evropský fond regionálního rozvoje (ERDF)
  - 1.2 Evropský sociální fond (ESF)
  - 1.3 Evropský zemědělský podpůrný a záruční fond (EAGGF)
  - 1.4 Finanční nástroj pro řízení rybolovu (FIG)
- 2 Kohezní fond (CF)
- 3 Evropský fond solidarity (EUSF)
- 4 Fondy předvstupní pomoci
  - 4.1 PHARE
  - 4.2 SAPARD
  - 4.3 ISPA

Strukturální fondy

Slouží k financování cílů regionální a strukturální politiky EU, čili hlavně ke zvyšování hospodářské vyspělosti evropských regionů.

Evropský fond regionálního rozvoje (European Regional Development Fund) je nejdůležitější ze strukturálních fondů. Má za cíl zlepšování infrastruktury, podporu nových pracovních míst, podporu malých a středních podniků, rozvoj technologií, ochranu a zlepšování životního prostředí a rozvoj turistiky.

Evropský sociální fond (European Social Fund) pomáhá lidem efektivněji se zapojit do trhu práce - financuje opatření v oblasti profesní přípravy a systému získávání nových pracovníků. Jeho konkrétní činnost se týká těchto oblastí: doplňování sociálních programů členských států EU (zvláště pokud jde o dlouhodobé programy jako aktivní politika zaměstnanosti nebo reintegrace dlouhodobě nezaměstnaných), pomoc mladým nezaměstnaným a lidem s hendikepy, podpora rovných příležitostí na trhu práce pro ženy a muže, podpora vzdělávacích a rekvalifikačních kurzů a zlepšování mobility pracovních sil.

Evropský zemědělský podpůrný a záruční fond (European Agricultural Guidance and Guarantee Fund) je složen ze dvou částí - podpůrné (guidance) a záruční (guarantee). Záruční část tvoří 95 % všech výdajů a slouží k financování společné zemědělské politiky. Za pomoci této části EAGGF se například podporuje vývoz zemědělských přebytků EU do zahraničí nebo cenová a stabilizační opatření na trhu se zemědělskými výrobky. Podpůrná část je jedním z prostředků pro financování regionální a strukturální politiky. Tato část EAGGF má za úkol podporu investic a konkurenceschopnosti zemědělských závodů, pomoc začínajícím farmářům a farmářům v předdůchodovém věku, kompenzaci zemědělcům v okrajových a jinak znevýhodněných oblastech, optimální využití lesů a jejich ochranu, aktivity na udržení přirozeného rázu krajiny, podporu ekonomik v zemědělských oblastech, jejich řemeslné výroby a turistického ruchu a marketingové a poradenské služby pro zemědělské podniky.

Finanční nástroj pro řízení rybolovu (Financial Instrument for Fisheries Guidance) se podílí na modernizaci rybářského průmyslu. Jeho smyslem je nastolení rovnováhy mezi zdroji ryb a jejich čerpáním. Dalšími

aktivitami jsou posilování konkurenceschopnosti a modernizace, podpora uplatnění rybářských výrobků na trhu a pomoc oblastem závislých na rybolovu.

Kohezní fond

Kohezní fond (Cohesion Fund), jinak také Fond soudržnosti, nepatří mezi strukturální fondy a jako zvláštní fond solidarity byl ustanoven v roce 1993 na pomoc čtyřem nejméně rozvinutým státům: Řecku, Portugalsku, Irsku a Španělsku. Na rozdíl od strukturálních fondů je tato pomoc určena na přímé financování velkých projektů (ne programů) v oblasti životního prostředí a rozvoje dopravy. Dále spolufinancuje propagační a informační kampaně. V období let 2000 - 2006 je každým rokem v plánu investovat prostřednictvím tohoto fondu 2,5 miliardy EUR. Nutné podmínky pro přidělení finančních prostředků jsou, že stát musí mít HDP na obyvatele menší než 90 % průměru EU a v minulosti se zavázal k hospodářské a měnové konvergenci.

Evropský fond solidarity (EUSF)

Po ničivých záplavách, které v srpnu 2002 zasáhly střední Evropu, se Evropská komise rozhodla založit Evropský fond solidarity, který funguje nezávisle na ostatních fondech. Členské a přistupující státy mohou žádat o pomoc při velké přírodní katastrofě (tj. při které jsou odhadované škody vyšší než 0,6 % HDP postiženého státu). Úkolem EUSF není plná kompenzace ztrát ani úhrada škod soukromým osobám. V jeho kompetenci nejsou ani dlouhodobé rekonstrukce a ekonomická obnova, tyto aspekty mohou pokrýt strukturální fondy. Byl navržen za účelem poskytování rychlé a flexibilní finanční pomoci - mohou se z něj hradit náklady na dočasné ubytování nebo provizorní opravy důležitých dopravních tepen. Tyto úkoly předtím zastávaly jednotlivé státy. Další důležitou funkcí je prevence proti těmto přírodním katastrofám. Roční rozpočet činí 1 miliardu EUR. První úkolem byla pomoc při odstraňování škod po záplavách v Německu, České republice, Rakousku a Francii v roce 2002. O rok později se podílel na likvidaci následků ztroskotání ropného tankeru Prestige ve Španělsku, vulkanické činnosti ve střední Itálii a lesních požárů v Portugalsku.

Fondy předvstupní pomoci

Fond PHARE (Assistance for Economic Restructuring - Poland and Hungary) byl vytvořen v roce 1989 původně pro pomoc Polsku a Maďarsku transformovat jejich ekonomiky z centrálně plánovaných na tržní. V současnosti z něj čerpá 10 nových členských zemí Evropské unie a Bulharsko s Rumunskem. Jeho současné cíle jsou podpora veřejných institucí, podpora harmonizace s evropským právem a podpora sociální a hospodářské soudržnosti.

Fond SAPARD (Special Accession Programme for Agriculture and Rural Development) mohou využívat kandidátské země do data vstupu do Evropské unie (na rozdíl od fondu PHARE). Má za úkol přispět k zavádění práva Evropského společenství v oblasti společné zemědělské politiky a řešit problémy v sektoru zemědělství a ve venkovských oblastech kandidátských zemí.

Fond ISPA (Instrument for Structural Policies for Pre-Accession) má podobné priority jako Kohezní fond, mohou z něj ale čerpat pouze kandidátské země. Specializuje se na oblasti životního prostředí a dopravy.

Operační programy

Operační programy jsou nástroji, kterými je řízeno a kontrolováno čerpání fondů Evropské unie. Česká republika připravuje pro využívání fondů Evropské unie letích 2007 - 2013 celkem 24 operačních programů (OP):

Pro cíl Konvergence:

- OP Doprava
- OP Životní prostředí
- OP Vzdělávání
- OP Věda a výzkum pro inovace
- OP Podnikání a inovace
- OP Lidské zdroje a zaměstnanost
- Integrovaný OP
- OP Technická pomoc
- Regionální OP pro regiony soudržnosti v ČR (7x)

Pro cíl Regionální Konkurenceschopnost a zaměstnanost (Praha):

- OP Konkurenceschopnost
- OP Adaptabilita a zaměstnanost

Pro cíl Evropská územní spolupráce:

- OP Přeshraniční spolupráce (5x)
- OP Mezuregionální spolupráce
- OP Nadnárodní spolupráce

NUTS

NUTS (zkratka z francouzského Nomenclature des Unites Territoriales Statistique, nebo anglického Nomenclature of Units for Territorial Statistics) neboli Statistické územní jednotky Evropské unie (někdy také "statistické regiony EU"), jsou územní celky vytvořené pro statistické účely Eurostatu (statistický úřad EU) pro porovnání ekonomických ukazatelů členských zemí EU.

Normalizovaná klasifikace územních celků v České republice zapadá do širší klasifikace NUTS v rámci Evropské unie a nese název CZ-NUTS.

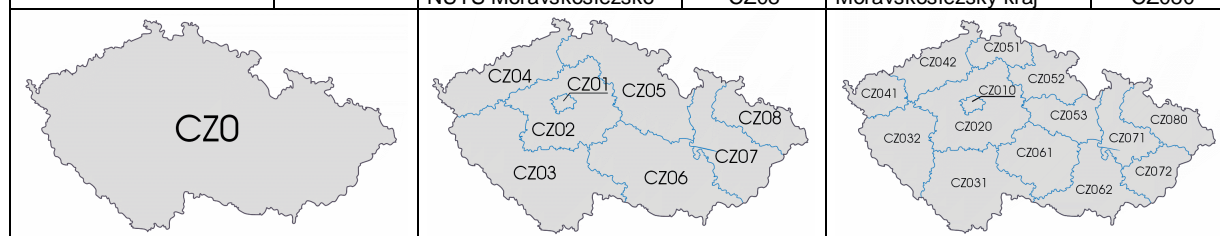
Tab.: Klasifikace územních celků NUTS v České republice

zkratka	český ekvivalent	počet v ČR
NUTS 0	stát	1
NUTS 1	území	1
NUTS 2	oblast	8
NUTS 3	kraj	14

Každý český kraj, okres či obec má v CZ-NUTS jedinečný kód, který začíná písmeny CZ (udávajícími, že jde o území v Česku) a pokračuje číslicemi. Kódy sestávající ze dvou písmen a tří číslic určují jednotlivé kraje. Delší kódy určují okresy a obce, přičemž prvních pět znaků kódu obce odpovídá kódu kraje, ve kterém se obec nachází.

Tab.: Přehled územních celků NUTS v České republice

NUTS 1		NUTS 2		NUTS 3	
území	kód	oblast	kód	kraj	kód
Česká republika	CZ0	NUTS Praha	CZ01	Hlavní město Praha	CZ010
		NUTS Střední Čechy	CZ02	Středočeský kraj	CZ020
		NUTS Jihozápad	CZ03	Jihočeský kraj	CZ031
				Plzeňský kraj	CZ032
		NUTS Severozápad	CZ04	Karlovarský kraj	CZ041
				Ústecký kraj	CZ042
		NUTS Severovýchod	CZ05	Liberecký kraj	CZ051
				Královéhradecký kraj	CZ052
		NUTS Jihovýchod	CZ06	Pardubický kraj	CZ053
Kraj Vysočina	CZ061				
NUTS Střední Morava	CZ07	Jihomoravský kraj	CZ062		
		Olomoucký kraj	CZ071		
NUTS Moravskoslezsko	CZ08	Zlínský kraj	CZ072		
		Moravskoslezský kraj	CZ080		

Pro územní celky úrovně NUTS 2 se používá také název "region soudržnosti".

Úvod

Oznámení koncepce (dále jen "oznámení")

REGIONÁLNÍ OPERAČNÍ PROGRAM NUTS 2 JIHOVÝCHOD

(dále jen "regionální operační program") je vypracováno ve smyslu § 10c zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění zákona č. 93/2004 Sb. Oznámení je zpracováno v rozsahu přílohy č. 7 k zákonu a slouží jako základní podklad pro zjišťovací řízení podle § 10d zákona.

Předkladatelem koncepce je Jihomoravský kraj, který zastupuje ve věci administrativy díla na základě interních dohod oba kraje oblasti NUTS 2 - Jihomoravský kraj i Kraj Vysočina.

Oznámení je zhotoveno firmou INVESTprojekt NNC, s.r.o. na základě smlouvy o dílo, uzavřené na základě výsledku výběrového řízení vypsaneho Jihomoravským krajem podle zákona č. 40/2004 Sb., o veřejných zakázkách.

Zpracování oznámení proběhlo v období března až dubna 2006. Oznámení je výsledkem práce pracovní skupiny, sestavené z pracovníků firmy INVESTprojekt NNC, s.r.o., specializovaných na jednotlivé oblasti životního prostředí.

Hlavním cílem oznámení je poskytnout podklad pro provedení zjišťovacího řízení dle § 10d zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění zákona č. 93/2004 Sb. Tím bude vytvořen rámec pro další stupně procesu posuzování vlivů na životní prostředí.

ČÁST A ÚDAJE O PŘEDKLADATELI

Koncepci předkládají společně oba kraje regionu soudržnosti NUTS 2 Jihovýchod.

1. Název

Jihomoravský kraj

Vysočina

2. IČ

70888337

70890749

3. Sídlo

Žerotínovo nám. 3/5
601 82 Brno

Žižkova 57
587 33 Jihlava

4. Oprávněný zástupce

Ing. Stanislav Juránek
hejtman Jihomoravského kraje

RNDr. Miloš Vystrčil
hejtman kraje Vysočina

ČÁST B ÚDAJE O KONCEPCI

1. Název

Regionální operační program pro NUTS 2 Jihovýchod.

2. Obsahové zaměření

Regionální operační program je obsahově zaměřen na:

- analýzu situace v regionu v oblastech, jež jsou pro rozvoj regionu soudržnosti klíčové a na jejichž posílení lze využít podporu ze strukturálních fondů EU,
- formulování strategie v programovacím období 2007 - 2013,
- stanovení priorit,
- vytvoření soustavy indikátorů pro účely efektivního řízení distribuce finančních prostředků,
- stručný návrh implementace ROP pro období 2007-2013,
- finanční zajištění a
- ostatní informace.

Dokument Regionálního operačního programu je strukturován následovně:

Úvod

1. Současná ekonomická a sociální situace v regionu

1.1. Výchozí dokumenty a legislativa

- 1.1.1. Dokumenty na evropské úrovni
- 1.1.2. Dokumenty na národní úrovni
- 1.1.3. Dokumenty na regionální úrovni
- 1.1.4. Legislativa relevantní pro tvorbu ROP

1.2. Analýza ekonomické a sociální situace

1.2.1. Obecná charakteristika

- 1.2.1.1. Všeobecné údaje
- 1.2.1.2. Struktura osídlení
- 1.2.1.3. Vývoj hlavních ukazatelů makroekonomického vývoje regionu

1.2.2. Základní ekonomické, sociální a environmentální charakteristiky

- 1.2.2.1. Podnikatelský sektor
- 1.2.2.2. Cestovní ruch
- 1.2.2.3. Znalostní ekonomika, inovace, výzkum a vývoj
- 1.2.2.4. Zemědělství a venkov
- 1.2.2.5. Doprava
- 1.2.2.6. Informační a komunikační infrastruktura
- 1.2.2.7. Společnost a lidské zdroje
- 1.2.2.8. Životní prostředí

1.2.3. Veřejná správa

- 1.2.3.1. Administrativní kapacita (veřejná správa)
- 1.2.3.2. Veřejná správa v přenesené působnosti

1.2.4. Harmonický rozvoj regionu

- 1.2.4.1. Spolupráce subjektů při rozvoji regionu

1.3. Analýza SWOT

2. Strategie ROP NUTS 2 Jihovýchod
  - 2.1. *Východiska strategie*
  - 2.2. *Vyhodnocení zkušeností s realizací předchozích programů*
  - 2.3. *Globální cíl a specifické cíle ROP*
    - 2.3.1. *Globální cíl*
    - 2.3.2. *Specifické cíle*
    - 2.3.3. *Konzistence s NSRR a Národním lisabonským programem*
  - 2.4. *Stanovení priorit a jejich zdůvodnění*
  - 2.5. *Hodnocení ex-ante*
  - 2.6. *Proces partnerství*
  - 2.7. *Rovné příležitosti*
  - 2.8. *Trvale udržitelný rozvoj*
  - 2.9. *Výsledky SEA*
3. Priority
  - 3.1. *Priorita 1. Rozvoj dopravy*
  - 3.2. *Priorita 2. Rozvoj cestovního ruchu*
  - 3.3. *Priorita 3. Rozvoj měst a venkovského prostoru*
  - 3.4. *Priorita 4. Technická pomoc*
4. Indikátory a ROP pro monitoring a hodnocení
  - 4.1. *Programové indikátory*
  - 4.2. *Indikátory priorit*
5. Realizační část OP
6. Finanční zajištění OP
7. Ostatní informace

Zpracovatelem dokumentu Regionálního operačního programu je firma ELBONA, a.s., s kooperujícími partnery.

3. Charakter

Charakterem je koncepce regionálního rozvoje územní jednotky NUTS 2, spolufinancovaný ze strukturálních fondů Evropské unie.

4. Zdůvodnění potřeby pořízení

Regionální operační program je pořizován za účelem stanovení struktury, rozsahu a podmínek využívání finanční pomoci strukturálních fondů Evropské unie v rámci územní jednotky NUTS 2 Jihovýchod.

5. Základní principy a postupy řešení

Regionální operační program pro NUTS 2 Jihovýchod je jedním ze sedmi regionálních nástupců jednoho společného národního programu, a to Společného regionálního programu pro období 2004 - 2006 (SRP). Ten byl jedním z pěti operačních programů v programovacím období 2004 - 2006, který byl realizován v České republice.

SRP zahrnoval rozvojové priority sedmi regionů soudržnosti a byl tvořen čtyřmi prioritami rozpracovanými do devíti opatření (vyjma technické asistence):

- podpora malých a středních podniků ve vybraných regionech,
- zlepšení infrastruktury v regionech,
- rozvíjení infrastruktury pro rozvoj lidských zdrojů,
- podpora cestovního ruchu.

V rámci SROP byly podporovány především aktivity, jejichž realizace z hlediska platné české legislativy spadá do působnosti obcí nebo krajů. Tím se tento program odlišoval od zbývajících operačních programů s opatřeními v působnosti státu.

Pro programové období 2007 - 2013 je zpracován Národní rozvojový plán (NRP) 2007 - 2013, který vymezuje operační programy, prostřednictvím kterých bude naplňován globální cíl, strategické cíle a priority NRP na republikové úrovni. Regionální operační programy (ROP) jsou potom nástrojem k naplňování priorit NRP v regionech, definovaných na úrovni územních jednotek NUTS 2. Jejich cílem je řešit problémy vázané na dané území (resp. také využívat potenciál daného území) a tím přispívat k jeho vyváženému a harmonickému rozvoji.

Vymezení obsahu ROP NUTS 2 Jihovýchod vychází z Národního rozvojového plánu ČR 2007 - 2013 a dalších relevantních strategických rozvojových dokumentů a je komplementární vůči ostatním operačním programům. Hlavní odpovědnost za obsah tohoto programu nesou zástupci regionu soudržnosti NUTS 2 Jihovýchod.

Východiskem pro formulování tématického zaměření ROP jsou na jedné straně návrhy nařízení Evropské komise k budoucí politice soudržnosti, Strategické obecné zásady společenství a na ně navazující Národní rozvojový plán a Národní strategický referenční rámec, a na druhé straně programy rozvoje obou zainteresovaných krajů (Jihomoravský kraj, Kraj Vysočina) a další koncepční dokumenty, přijaté na národní úrovni.

6. Hlavní cíle

Globální cíl regionálního operačního programu je odpovědí na odůvodněné potřeby regionu soudržnosti NUTS 2 Jihovýchod a zároveň koresponduje s prioritami České republiky i Evropské unie. Je definován následovně:

Globální cíl

Růst konkurenceschopnosti a prosperity regionu při zvyšování kvality života obyvatel

Záměrem tohoto rozvojově koncipovaného cíle je dosažení ekonomické, sociální a kulturní úrovně regionu soudržnosti Jihovýchod srovnatelné s vyspělými regiony Evropy. Takto definovaný globální cíl zohledňuje strategické záměry regionální politiky České republiky a zároveň respektuje záměry Strategie udržitelného rozvoje České republiky i Strategie hospodářského růstu České republiky. Intervence v rámci tohoto cíle mají směřovat ke zlepšení infrastruktury v regionu, ke stimulaci podnikatelských aktivit s důrazem na cestovní ruch, řešení problémů měst a venkovského prostoru s dopadem na zvyšování zaměstnanosti a posilování sociální soudržnosti.

Na základě identifikace potřeb regionu potvrzených analýzou socioekonomického rozvoje a SWOT analýzou je globální cíl rozložen do následujících specifických cílů:

Specifický cíl 1

Zkvalitnit dopravní infrastrukturu a obslužnost území při respektování ochrany životního prostředí

Rozpracovává globální cíl z hlediska dopravní dostupnosti území, která představuje základní předpoklad rozvoje ekonomických a sociálních aktivit. Strategie regionálního operačního programu je v této oblasti orientována na zajištění kvalitního napojení regionu na evropskou a celostátní dopravní infrastrukturu a na zajištění kvality regionálních obslužných systémů. Pozornost je věnována také dopravní obslužnosti ve městech a napojení okrajových částí regionu. Strategické obecné zásady Společenství 2007 - 2013 hovoří o zvýšení přitažlivosti členských států, regionů a měst zlepšením jejich přístupnosti prostřednictvím rozšíření a zlepšení dopravních struktur.

Specifický cíl 2

Zvýšit účast cestovního ruchu na hospodářské prosperitě regionu

Významným aspektem cestovního ruchu jsou jeho pozitivní dopady na zaměstnanost, na tvorbu nových pracovních míst i na podporu podnikatelských aktivit směřující ke zvýšení prosperity regionu. Toho je možno dosáhnout iniciací potenciálu v tomto odvětví, a to zejména rozvojem infrastruktury pro cestovní ruch, zaváděním nových produktů, podporou marketingu a propagace i podporou procesu zachování kulturního a přírodního dědictví.

Specifický cíl 3

Zkvalitnit podmínky pro život obyvatel ve městech a na venkově

Tento specifický cíl rozpracovává globální cíl s ohledem na vyvážený a harmonický rozvoj celého území regionu soudržnosti Jihovýchod. Bere v úvahu prostorové struktury v území (sídelní struktura, města, venkovské oblasti), jejichž specifické problémy je třeba řešit.

7. Přehled uvažovaných variant řešení

Regionální operační program není řešen variantně.

8. Vztah k jiným koncepcím a možnost kumulace vlivů

Česká republika připravuje na základě definovaných cílů a priorit *Národního rozvojového plánu České republiky pro období 2007 - 2013* pro využívání fondů Evropské unie letech 2007 - 2013 celkem 24 operačních programů (OP):

Pro cíl Konvergence:

- OP Doprava
- OP Životní prostředí
- OP Vzdělávání
- OP Věda a výzkum pro inovace
- OP Podnikání a inovace
- OP Lidské zdroje a zaměstnanost
- Integrovaný OP
- OP Technická pomoc
- Regionální OP pro regiony soudržnosti v ČR (7x)¹

Pro cíl Regionální Konkurenceschopnost a zaměstnanost (Praha):

- OP Konkurenceschopnost
- OP Adaptabilita a zaměstnanost

Pro cíl Evropská územní spolupráce:

- OP Přeshraniční spolupráce (5x)
- OP Meziregionální spolupráce
- OP Nadnárodní spolupráce

Všechny operační programy budou prováděny ve společném prostoru České republiky a nelze proto zcela vyloučit potenciální kumulaci vlivů. Při vhodném návrhu aktivit, odpovídajícím posouzení vlivů na životní prostředí a realizaci odpovídajících opatření však nejde o významné riziko hromadění negativních vlivů. Národní rozvojový plán České republiky pro období 2007 - 2013, zastřešující všechny uvedené operační programy, přitom podléhá vyhodnocení koncepce z hlediska vlivů na životní prostředí, což by mělo zásadní střety vyloučit.

Dále má předkládaná koncepce ROP NUTS 2 Jihovýchod vztah k těmto koncepcím na mezinárodní, národní resp. regionální úrovni:

Mezinárodní úroveň:

- Kjótský protokol k Rámcové úmluvě OSN o změně klimatu
- Rámcová úmluva OSN o změně klimatu
- Rámcová směrnice pro vodní politiku Společenství (2000/60/ES)
- Směrnice Evropského parlamentu a rady 2005/32/ES o stanovení rámce pro určení požadavků na ekodesign energetických spotřebičů

¹ Jedním z nich je předkládaný Regionální operační program pro NUTS 2 Jihovýchod.

Národní úroveň:

- Strategie udržitelného rozvoje ČR (2004)
- Státní politika životního prostředí (2004)
- Plán odpadového hospodářství ČR (2003)
- Státní surovinová politika (1999)
- Státní energetická politika (2004)
- Národní alokační plán k EU ETS
- Strategie ochrany klimatického systému Země v ČR (1999)
- Národní program na zmírnění dopadů změny klimatu v ČR (2004)
- Akční plán zdraví a životního prostředí České republiky (1998)
- Zdraví pro všechny v 21. století - Zdraví 21 (2002)
- Národní program na podporu úspor energie a využití obnovitelných a druhotných zdrojů energie (2002)
- Vodohospodářská politika ČR (2004)
- Integrovaný národní program snižování emisí ČR (2004)
- Národní strategie ochrany biologické rozmanitosti (2005)
- Státní program ochrany přírody a krajiny ČR (1998)
- Národní lesnický program (2003)
- Dopravní politika ČR (2005)
- Národní strategie rozvoje cyklistické dopravy (2004)
- Národní implementační plán Stockholmské úmluvy (2004)

Regionální úroveň:

Jihomoravský kraj:

- Územní plán Jihomoravského kraje
- Koncepce podpory státní památkové péče v Jihomoravském kraji
- Regionální inovační strategie Jihomoravského kraje
- Program rozvoje kraje
- Strategie rozvoje cestovního ruchu
- Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Jihomoravského kraje
- Koncepce environmentálního vzdělávání
- Koncepce rozvoje vinařství ČR
- Územní energetická koncepce
- Program rozvoje tělovýchovy a sportu
- Plán odpadového hospodářství Jihomoravského kraje
- Plán rozvoje vodovodů a kanalizací
- Koncepce ochrany přírody Jihomoravského kraje
- Koncepce rozvoje ovocnictví Jihomoravského kraje
- Program snižování emisí znečišťujících látek
- Strategie rozvoje hospodářství Jihomoravského kraje v odvětví zemědělství, zpracovatelský a potravinářský průmysl
- Plánování v oblasti vod

Kraj Vysočina:

- Územní plán kraje Vysočina
- Územní energetická koncepce kraje Vysočina
- Program rozvoje kraje Vysočina
- Program ke zlepšení kvality ovzduší kraje Vysočina
- Plánování v oblasti vod
- Plán rozvoje vodovodů a kanalizací kraje Vysočina
- Plán odpadového hospodářství kraje Vysočina
- Krajský program snižování emisí znečišťujících látek
- Krajská koncepce hospodaření s odpady kraje Vysočina
- Koncepce volnočasových aktivit v kraji Vysočina
- Koncepce informatizace kraje Vysočina
- Koncepce environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty kraje Vysočina

Nelze vyloučit ani přítomnost dalších koncepcí resp. programů různých subjektů.

Vlivy realizace všech koncepcí budou vzájemně interferovat, při vhodném návrhu aktivit, odpovídajícím posouzení vlivů na životní prostředí a realizaci odpovídajících opatření nelze očekávat významné riziko kumulace negativních vlivů. V řadě případů lze očekávat, že koncepce se budou překrývat, resp. budou využívat společné finanční zdroje.

9. Předpokládaný termín dokončení

Dokončení programového dokumentu Regionálního operačního programu pro NUTS 2 Jihovýchod bude v roce 2006.

10. Návrhové období

Návrhové období realizace je vymezeno roky 2007 až 2013.

11. Způsob schvalování

Regionální operační program bude schvalován v rámci Regionální rady regionu soudržnosti NUTS 2 Jihovýchod.

ČÁST C ÚDAJE O DOTČENÉM ÚZEMÍ

1. Vymezení dotčeného území

Dotčené území je vymezeno správními hranicemi Jihomoravského kraje a Kraje Vysočina.

2. Výčet dotčených územních samosprávných celků

Dotčenými vyššími územně samosprávnými celky jsou:

Jihomoravský kraj	Jihomoravský kraj Žerotínovo nám. 3/5 601 82 Brno
Kraj Vysočina	Kraj Vysočina Žižkova 57 587 33 Jihlava

3. Základní charakteristiky stavu životního prostředí v dotčeném území

3.1. Obyvatelstvo a veřejné zdraví

Jihomoravský kraj

Jihomoravský kraj má plochu 7 195 km².

Na této ploše žije¹ celkem 1 170 897 obyvatel, z toho 568 016 mužů a 602 881 žen. Podíl dětí do 14 let činí 15 %. Počet osob ve věkové skupině 65 a více let se oproti předchozím letům zvýšil². Populace v kraji stárne. Průměrný věk obyvatel kraje je 39,8 let (Česká republika 39,5 let).

V Jihomoravském kraji žije 64 % obyvatel ve městech, 18,2 % obyvatelstva kraje žije v obcích ve velikostní struktuře do 1 000 obyvatel. Hlavním střediskem kraje je město Brno s 367 729 obyvateli. Průměrná hustota obyvatelstva v tomto kraji je 159 obyvatel na km² (Česká republika 130 obyvatel na km²).

V roce 2004 se v kraji narodilo 10 660 dětí. Počet narozených dětí na 1 000 obyvatel činil 9,5.

V roce 2004 zemřelo v kraji 11 592 osob, 5 819 mužů a 5 773 žen. Hrubá míra úmrtnosti, tj. počet zemřelých na 1 000 obyvatel, měla v kraji hodnotu 10,3. Struktura příčin smrti zůstává dlouhodobě stabilní (v pořadí podle četnosti to byly nemoci oběhové soustavy, novotvary, poranění a otravy, nemoci trávicí soustavy a nemoci soustavy dýchací).

Střední délka života dosáhla v letech 2003 - 2004 u mužů hodnoty 72,9 let a u žen 79,6 let.

¹ dle posledního sčítání obyvatelstva - březen 2006

² zvýšení z původních 96,7 osob nad 65 let na 100 dětí do 14 let v roce 2003 na 99,1 osob v roce 2004

Kraj Vysočina

Kraj vysočina zaujímá plochu 6 795 km².

Na této ploše žije¹ celkem 510 032 obyvatel, z toho 252 109 mužů a 257 923 žen. Podíl dětí do 14 let činil 16 %. Počet osob ve věkové skupině 65 a více let se začíná oproti předchozím letům zvyšovat². Populace tedy stárne. Průměrný věk obyvatel kraje je 38,9 let (Česká republika 39,5 let).

Kraj Vysočina má oproti ostatním krajům ČR relativně nízký podíl městského obyvatelstva (celkem 153 260, tj. 30%). Hlavními sídly jsou Havlíčkův Brod - 24 296 obyvatel, Jihlava 49 865 - obyvatel, Pelhřimov - 16 417 obyvatel, Třebíč 38 715 - obyvatel, Žďár nad Sázavou 23 967 - obyvatel. Průměrná hustota v tomto kraji je 75 obyvatel na km² (Česká republika 130 obyvatel na km²).

V roce 2004 se v kraji narodilo 4 832 dětí. Počet narozených dětí na 1 000 obyvatel činil 9,3.

V roce 2004 zemřelo v kraji 5 074 osob, 2 595 mužů a 2 479 žen. Hrubá míra úmrtnosti, tj. počet zemřelých na 1 000 obyvatel, klesl v kraji z 10,5 v roce 2003 na 9,8 v roce 2004. Ve struktuře úmrtnosti mělo pět nejčastějších příčin smrti (v pořadí podle četnosti to byly nemoci oběhové soustavy, novotvary, poranění a otravy, nemoci dýchací soustavy a nemoci trávicí soustavy) za následek 96 % všech úmrtí u mužů i u žen.

Střední délka života dosáhla v letech 2003 - 2004 u mužů hodnoty 73,3 let a u žen 79,4 let.

3.2. Ovzduší a klima

Jihomoravský kraj

Emisní situace

Kvalita ovzduší v regionu je ovlivňována velkými i malými zdroji znečištění. Z porovnání jednotlivých kategorií Registru emisí a zdrojů znečišťování ovzduší (REZZO)³, provedeném v Krajském programu snižování emisí, je patrný vyšší podíl tuhých emisí z domácích topenišť (nízký stupeň plynofikace malých zdrojů) a z dopravy. U emisí SO₂ jsou dominantním zdrojem velké zdroje a domácí topeniště na tuhá paliva. U emisí NO_x je jednoznačně patrný vysoký podíl z dopravy (dálnice D1, D2) a u emisí CO a C_xH_y především vliv mobilních zdrojů a částečně i vliv domácích topenišť.

Tab.: Podíl jednotlivých zdrojů REZZO na emisní zátěži v Jihomoravském kraji v roce 2001

	tuhé látky	SO ₂	NO _x
REZZO 1	18%	39%	17%
REZZO 2	11%	7%	2%
REZZO 3	33%	39%	5%
REZZO 4	38%	15%	77%

¹ dle posledního sčítání obyvatelstva - červen 2005

² zvýšení z původních 87,5 osob nad 65 let na 100 dětí do 14 let v roce 2003 na 90,3 v roce 2004

³ A. *stacionární zdroje* - REZZO 1 až 3 - technologické objekty obsahující stacionární zařízení ke spalování paliv, zařízení technologických procesů, uhelné lomy a jiné plochy s možností zapaření, hoření nebo úletu znečišťujících látek, sklady, skládky a jiné stavby, zařízení a činnosti podle kolaudačního rozhodnutí.

Velké zdroje znečišťování - REZZO 1 - technologické objekty obsahující stacionární zařízení ke spalování paliv o tepelném výkonu vyšším než 5 MW a zařízení zvlášť závažných technologických procesů.

Střední zdroje znečišťování - REZZO 2 - technologické objekty obsahující stacionární zařízení ke spalování paliv o tepelném výkonu od 0,2 do 5 MW, zařízení závažných technologických procesů, jakož i uhelné lomy a obdobné plochy s možností hoření, zapaření nebo úletu znečišťujících látek.

Malé zdroje znečišťování - REZZO 3 - technologické objekty obsahující stacionární zařízení ke spalování paliv o tepelném výkonu nižším než 0,2 MW, zařízení technologických procesů nespádajících do kategorie velkých a středních zdrojů znečišťování, plochy, na kterých jsou prováděny práce, které mohou způsobovat znečišťování ovzduší, skládky paliv, surovin, produktů a odpadů a zachycených exhalátů a jiné stavby, zařízení a činnosti výrazně znečišťující ovzduší.

B. *mobilní zdroje* - REZZO 4 - pohyblivá zařízení se spalovacími nebo jinými motory, která znečišťují ovzduší.

Ze souhrnného přehledu Krajského programu snižování emisí vyplývá, že emisní zatížení Jihomoravského kraje lze v rámci celé ČR označit jako lepší než průměrné. Měrné územní emise hlavních znečišťujících látek u Jihomoravského kraje dosahují od 23% do 64% úrovně průměrných měrných emisí celé ČR. Např. v letech 2000 a 2001 byl naměřen nejvyšší podíl měrné emise u oxidu siřičitého a tuhých znečišťujících látek, a to 67%, což tvořilo cca 47% z celorepublikové průměrné měrné emise. Podobné hodnocení se týká emisí vztažených na počet obyvatel kraje a celé ČR.

Rozhodující emise tuhých znečišťujících látek pocházejí ze zdrojů REZZO 3 (41,8%) a REZZO 4 (31,7%). Emise ze zdrojů REZZO 1 a REZZO 2 jsou relativně nízké. Pouze v okresech Brno-město, Brno-venkov a Hodonín emise z těchto zdrojů překračují průměr kraje.

V případě SO₂ pochází 54 % emisí ze zdrojů REZZO 3. Tyto malé zdroje mají největší podíl na produkci ve všech okresech kraje. Zdroje REZZO 1 jsou významným zdrojem emisí SO₂ pouze v okresech Brno-město, Hodonín, Vyškov a Znojmo. Průměr kraje ze zdrojů REZZO 2 překračuje jen okres Hodonín. Emise SO₂ ze zdrojů REZZO 4 jsou téměř rovnoměrně rozděleny do všech okresů.

Rozhodujícím zdrojem emisí NO_x jsou zdroje REZZO 4 (75,4%). Tyto mobilní zdroje jsou největšími producenty emisí NO_x ve všech okresech kraje. Významně se na znečištění podílí rovněž malé zdroje znečištění (REZZO 3), a to především v okresech Brno-město, Brno-venkov, Břeclav, Hodonín a Znojmo. Průměr kraje emisí ze středních zdrojů znečištění (REZZO 2) překračují pouze emise v okrese Brno-město.

Imisní situace

Na území Jihomoravského kraje jsou na základě posouzení imisní situace za rok 2004 vyhlášeny oblasti se zhoršenou kvalitou ovzduší (OZKO) na území správních obvodů 3 prioritních měst a obcí. Jsou to:

- Blansko,
- Šlapanice u Brna,
- Sokolnice u Brna.

K překračování limitů docházelo u škodliviny PM₁₀. Meze tolerance byly překročeny na území 2 správních obvodů, významněji však pouze v případě Šlapanic u Brna.

Na území města Brna¹ (Agglomerace Brno) jsou k oblastem se zhoršenou kvalitou ovzduší řazeny správné obvody 9 městských částí. Meze tolerance pro imisní limity pro PM₁₀ byly překročeny na území 6 správních obvodů městských, u ostatních škodlivin k překročení nedošlo.

Z geografického hlediska lze definovat tři maloplošné oblasti se zhoršenou kvalitou ovzduší:

- Královo Pole, Žabovřesky, Medlánky, Řečkovice, Komín a Bystrc (cca 9 km²),
- Tuřany, Slatina a východní část Chrlic (cca 13 km²),
- západní část Chrlic (cca 1,3 km²).

Z hlediska limitů pro ochranu ekosystémů jsou do OZKO zařazeny Bílé Karpaty, Moravský kras, NP Podyjí, OP Podyjí a Pálava.

Klimatické údaje

Severozápadní, západní a jihozápadní část Jihomoravského kraje (Českomoravská a Brněnská vrchovina) spadají do mírně teplé klimatické oblasti. Centrální, jižní a jihovýchodní část mají podmínky teplé oblasti. Průměrná roční teplota kolísá mezi 8,5 až 9,5 °C, průměrná měsíční teplota nejteplejšího měsíce roku (července) se pohybuje v mezích od 18,5 do 19,5 °C, nejstudenějšího pak (ledna) od -2,5 do -2,0 °C. Roční úhrn srážek se pohybuje v rozmezí 450 - 500 mm.

Centrální a jihovýchodní část města Brno se nachází v teplé klimatické oblasti, severozápadní pak spadá do oblasti s mírně teplým klimatem. Průměrná roční teplota kolísá mezi 8,5 až 9,0 °C, průměrná měsíční teplota nejteplejšího měsíce roku (července) se pohybuje v mezích od 18,5 do 19,0 °C, nejstudenějšího pak (ledna) od -2,5 do -2,0 °C. Roční úhrn srážek se pohybuje v rozmezí 450 - 500 mm.

¹ Město Brno je samostatnou oblastí (OZKO) pro hodnocení imisní situace.

Kraj Vysočina

Stejně jako v Jihomoravském kraji je kvalita ovzduší v regionu je ovlivňována velkými i malými zdroji znečištění. Z porovnání jednotlivých kategorií REZZO je patrný vysoký podíl tuhých emisí z domácích topenišť (nízký stupeň plynofikace malých zdrojů) a z některých průmyslových podniků s vyššími prachovými úlety. U emisí SO₂ jsou dominantním zdrojem domácí topeniště na tuhá paliva. U emisí NO_x je jednoznačný vysoký podíl z dopravy (dálnice D1) a u emisí CO a C_xH_y synergický efekt domácích topenišť a mobilních zdrojů.

Tab.: Podíl jednotlivých zdrojů REZZO na emisní zátěži v Kraji Vysočina v roce 2000

	tuhé látky	SO ₂	NO _x
REZZO 1	12 %	17 %	6 %
REZZO 2	13 %	9 %	2 %
REZZO 3	55 %	64 %	4 %
REZZO 4	20 %	10 %	88 %

Analýza provedená v rámci Krajského programu snižování emisí ukázala na skutečnost, že měrné emise na jednoho obyvatele přesahují republikové průměry.

Z hlediska emise škodlivin do ovzduší má zcela dominantní úlohu doprava, podíl domácích topenišť je na úrovni cca 50 % dopravy a význam zvláště velkých, velkých a středních zdrojů je minoritní.

Imisní situace

Na území kraje nejsou, s výjimkou ozónu, překračovány imisní limity pro ochranu zdraví.

Na území kraje Vysočina (99,7 % rozlohy) bylo zjištěno překračování cílového imisního limitu na ochranu zdraví pro koncentraci ozónu v přízemní vrstvě atmosféry. Imisní limit pro ochranu ekosystému pro oxidy dusíku je překračován pouze na malé části území, imisní limit pro ochranu vegetace pro oxid siřičitý není překračován vůbec. Na části území kraje je překračován imisní limit pro NO_x pro ochranu ekosystémů a vegetace.

Mezi oblastmi se zhoršenou kvalitou ovzduší (OZKO) je zařazeno pouze území města Jihlavy, kde na 0,3% území dochází k překračování cílových hodnot imisního limitu pro BaP do OZKO z hlediska limitů pro ochranu ekosystémů jsou zařazeny pouze Žďárské vrchy a Železné hory.

Klimatické údaje

Většina území kraje Vysočina patří k mírně teplé klimatické oblasti, pouze na severovýchodě se vyskytuje chladná oblast. Průměrná roční teplota kolísá mezi 6,5 až 7,0°C, průměrná měsíční teplota nejteplejšího měsíce roku (července) se pohybuje v mezích od 16,0 do 17,0°C, nejtudenějšího pak (ledna) od -3,5 do -2,5°C. Roční úhrn srážek se pohybuje v rozmezí 600 - 700 mm.

3.3. Hluk a další fyzikální a biologické charakteristiky

Jihomoravský kraj, Kraj Vysočina

Hluková situace v území se nevymyká běžnému stavu. Zdroji hluku jsou zejména dopravní zařízení (dálnice, silnice, městské komunikace, železnice a letiště), méně pak technologická zařízení (těžba, průmysl). V pásmech přiléhajících ke zdrojům jsou hygienické limity překračovány, což je významné zejména v obydlených oblastech, na většině dotčeného území je však hluková situace vyhovující.

V regionu se nachází čtyři velmi významné zdroje ionizujícího záření, jde o čtyři jaderné reaktory elektrárny Dukovany. Tato elektrárna provozuje i výpusti radionuklidů do životního prostředí (ovzduší, voda). Dále se v území vyskytuje řada významných, jednoduchých, drobných nebo nevýznamných zdrojů ionizujícího záření, převážně pro lékařské nebo technické aplikace. Úroveň záření se v celém dotčeném území pohybuje v úrovni přirozeného pozadí, nejsou překračovány limity ozáření obyvatel.

V území se vyskytuje řada vysokofrekvenčních (vysílače, radiolokátory) resp. nízkofrekvenčních (elektrická zařízení) zdrojů neionizujícího záření, bez konfliktů s hygienickými limity.

Další charakteristiky, které by bylo nutno zohlednit, nejsou specifikovány.

3.4. Povrchová a podzemní voda

Jihomoravský kraj

Vodní toky a nádrže

Povodí zájmového území Jihomoravského kraje je součástí povodí řeky Moravy. Toto povodí se na území Jihomoravského kraje skládá ze dvou samostatných hydrologických celků, které se v mnoha aspektech chovají odlišně; prvním je povodí Moravy nad soutokem řek Moravy a Dyje a druhým je dílčí povodí Dyje. Plocha povodí Moravy v České republice zaujímá 26,2% z celkové rozlohy České republiky. Českou část povodí řeky Moravy tvoří zemědělská půda (59,2%), lesy (31,2%), vodní plochy (1,45%) a sídelní oblasti (1,51%). Průměrný roční úhrn srážek v povodí Moravy činí 635 mm a hodnota průměrného ročního odtoku činí 3 430 mil. m³.

Značná část toků, které protékají územím Jihomoravského kraje, mají prameny v jiných krajích (Olomoucký, Zlínský, Vysočina) a některé i v zahraničí (Rakousko, Slovensko).

Hlavními toky jsou :

- Dyje se Želetavkou a s 29 přítoky (starými koryty),
- část řeky Hané s přítoky, Jevišovka s 1 přítokem,
- Svatka se 14 přítoky,
- Svitava se 7 přítoky,
- Jihlava a Oslava se 4 přítoky,
- Kyjovka a Morava (s přítoky a dopravními cestami).

Většina těchto hlavních toků a významných přítoků je ve správě Povodí Moravy s.p. Ostatní menší toky jsou ve správě Lesů ČR, Zemědělské vodohospodářské správy (ZVS), obcí, Vojenských újezdů, Správy národních parků a fyzických či právnických osob.

Na hlavních tocích je devět umělých vodních děl, které jsou ve správě Povodí Moravy a mají několik hlavních funkcí. Jsou to:

na řece Dyji	VD Vranov (akumulace, energie, rekreace, zdroj pitné vody) VD Znojmo (vyrovnávací nádrž, zdroj pitné vody, energie) VD Nové Mlýny (horní, střední, dolní) (akumulace, rekreace, závlahy)
na řece Svatce	VD Brno- Kniničky (akumulace, energie, rekreace)
na řece Jevišovce	VD Jevišovice (akumulace)
na řece Skaličce	VD Oleksovice (akumulace)
na řece Křetínce	VD Letovice (akumulace, energie, rekreace)
na řece Bělé	VD Boskovice (zdroj pitné vody, akumulace)
na řece Kyjovce	VD Koryčany (zdroj pitné vody)

Ve správě ZVS je 11 větších nádrží v bývalém okrese Blansko, 11 nádrží v Brně - venkově, 5 nádrží na Břeclavsku, 9 nádrží na Hodonínsku, 3 nádrže na Vyškovsku a 16 nádrží na Znojemsku. Jejich funkce je převážně akumuláční i když jen lokálního významu.

Velká část menších rybníků a nádrží je ve správě ostatních (Lesy ČR, obce, Vojenské újezdy, Správa národních parků a fyzické či právnické osoby). Tyto nádrže mají rovněž lokální akumuláční význam. Jejich další využití je energetické nebo jde o chovné rybníky.

Čistota toků a nádrží

Čistota toků a její vývoj je dlouhodobě sledován v mnoha parametrech státní sítě sledování kvality povrchových vod. Na území JMK je tak sledována kvalita povrchových vod na 26 profilech, dalších 5 profilů sledování jakosti povrchových vod je umístěno mimo území kraje a charakterizují tak kvalitu vody vtékající do území Jihomoravského kraje.

Znečištění toků se projevuje následně ve vodních nádržích a rybnících a omezuje jejich využití.

- Morava ve svém dolním toku patří do IV.-V. třídy čistoty
- Svratka a Svitava patří do III.-IV. třídy čistoty
- Dyje v horním toku patří do II.-III. třídy čistoty
- Dyje v dolním toku patří do IV.-V. třídy čistoty
- Jihlava v dolním toku patří do III.-IV. třídy čistoty
- Haná patří do IV.-V. třídy čistoty
- Litava patří do V. třídy čistoty

Obecně je možno konstatovat, že u většiny toků, zejména menších, kde vodnatost je poměrně malá, znečištění značně kolísá a pohybuje se od III. do V. třídy. Jedná se o znečištění anorganického tak i organického původu.

Příčinou je stále nedostačující územní a provozní intenzita čištění odpadních vod u bodových zdrojů znečišťování, množství malých sídel, u kterých chybí ČOV, rozsáhlé plošné znečišťování povodí vodních toků zejména intenzivní zemědělskou výrobou a průsaky ze starých ekologických zátěží, aglomeracemi s průmyslem bez ochrany při haváriích (zejména ropnými produkty) či splachy vytěžených hlušín. Dokladem jsou místní ekologické katastrofy spojené s úhynem ryb.

Znečištění toků způsobuje následně zanášení nádrží a zmenšení jejich akumulačních schopností při povodních a omezení využití vod z těchto toků pro závlahy. Na znečištění toků se podílí i činnosti a zástavby na horních tocích mimo území Jihomoravského kraje.

Kvalita vody v nádržích a rybnících odpovídá kvalitě vody na tocích a je poměrně špatná. Zejména sinice ohrožují zdravotní stav vodních živočichů a omezují rekreační využití vodních nádrží. Znečištění je dlouhodobé a jeho sanace si vyžádá delší dobu než u toků, kde samočisticí procesy probíhají rychleji. Jsou to zejména usazené kaly, které přitekly z toků či občasných vodotečí a omezující akumulační schopnosti těchto nádrží.

Kraj Vysočina

Vodní toky a nádrže

Území kraje je pramennou oblastí významných českých a moravských řek, prochází jím hlavní evropské rozvodí mezi řekami Doubravou, Sázavou a Želivkou na jedné straně, Svratkou, Oslavou, Jihlavou, Rokytnou a Moravskou Dyjí na straně druhé. Na řadě vodních toků byly zbudovány údolní vodní nádrže, z nichž některé jsou z celorepublikového hlediska významnými zdroji pitné vody. Jde především o vodní nádrž Švihov na Želivce (leží z větší části ve Středočeském kraji) zásobující Prahu a Vír na Svratce, ze které je dodávána pitná voda do brněnské aglomerace. Na řece Jihlavě byla zbudována vodní nádrž Dalešice s nejvyšší hrází v ČR (asi 100m).

V Kraji Vysočina je velký počet rybníků. Největší z nich - Velké Dářko - se nachází u Žďáru nad Sázavou. Jeho vodní plocha je 206 ha. Ve výšce 720 m leží Sykovec, nejvýše položený rybník s písčítým dnem na celé Českomoravské vrchovině.

Většina těchto hlavních toků a významných přítoků je ve správě Povodí Moravy s.p. (Svratka, Oslava, Jihlava, Rokytná, Moravská Dyje) a ve správě Povodí Vltavy (Sázava, Želivka). Vodní tok Doubrava přísluší do povodí Labe. Ostatní menší toky jsou ve správě Lesů ČR, Zemědělské vodohospodářské správy (ZVS), obcí, Vojsenských újezdů, fyzických či právnických osob.

Na hlavních tocích je několik vodních děl, majících několik hlavních funkcí. Jsou to:

na řece Jihlavě	VD Dalešice (energie, odběr provozní vody pro JE Dukovany) VD Mohelno (vyrovnávací nádrž pro VD Dalešice) ¹
na řece Svratce	VD Vír I. (vodárenské odběry) VD Vír II. (energie, vyrovnávací nádrž)
na řece Oslavě	VD Mostišťe (akumulace)

¹ Tyto dvě VD patří ČEZ,a.s.

na řece Sázavě	VD Pilská (průmyslové odběry, rekreace)
na řece Želivce	VD Švihov (zásobování pitnou vodou) představné nádrže v povodí vodárenské nádrže Želivka (zachycení splavenin)

Čistota toků a nádrží

Na území kraje Vysočina se nachází důležité evropské rozvodí mezi řekami Moravou, Vltavou a Labem. Z hlediska průměrného ročního průtoku jsou nejvýznamnějšími toky řeka Jihlava (11,4 m³/s), Sázava (9,9 m³/s), Želivka (7,2 m³/s) a Svratka (7,2 m³/s). Vzhledem ke stále nedostatečnému čištění odpadních vod, vypouštěných do vod povrchových, a dřívější intenzivní zemědělské produkci je v některých oblastech zhoršená kvalita povrchových vod. Některé úseky řeky Jihlavy ve Vladislavi, Sázavy v Ledči nad Sázavou a Rokytne nad Příštipem vykazují silné znečištění. Stejně tak jsou znečištěny i některé malé toky, např. Bobruvka v okrese Žďár nad Sázavou. Postupně však dochází ke zlepšování stavu, a to vzhledem k výstavbě nových čistíren odpadních vod a rekonstrukcím stávajících, zejména ve větších aglomeracích.

Nejvýznamnějšími znečišťovateli povrchových vod jsou z hlediska vypouštění komunálních odpadních vod prakticky všechna města v kraji, a to přestože jsou vybavena čistírnami odpadních vod (ČOV). Mezi hlavní producenty průmyslových odpadních vod patří např. Tanex Vladislav, a.s., Huhtamaki ČR, a.s. v Příbyslavicích, Žďas, a.s. ve Žďáře nad Sázavou, Vysočina, a.s. v Hodicích, ČEZ, a.s. Jaderná elektrárna Dukovany, Snaha, kožedělné družstvo v Brtnici, Koželužna Krucemburk, s.r.o., Cerepa, a.s. v Červené Řečici, Kostecké uzeniny, a.s.

CHOPAV

V oblasti NUTS 2 Jihovýchod se vyskytuje jedna chráněná oblast přirozené akumulace povrchové vody, a to Žďárské vrchy, vyhlášené nařízením vlády ČR č 40/1978 Sb., o chráněných oblastech přirozené akumulace vod Beskydy, Jeseníky, Jizerské hory, Krkonoše, Orlické hory, Šumava a Žďárské vrchy.

Podzemní voda

Jihomoravský kraj, Kraj Vysočina

Z regionálně hydrogeologického pohledu spadá oblast NUTS 2 Jihovýchod do následujících hydrogeologických rajónů:

- 162 Pliopleistocenní sedimenty Hornomoravského úvalu
- 164 Fluviální sedimenty povodí Dyje
- 165 Fluviální sedimenty Moravy
- 223 Vyškovská brána
- 224 Dyjsko-svratecký úval
- 225 Dolnomoravský úval
- 311 Pavlovské vrchy a okolí
- 322 Flyšové sedimenty v okolí Moravy
- 323 Středomoravské Karpaty
- 522 Boskovická brázda
- 652 Krystalinikum v povodí Sázavy
- 654 Krystalinikum v povodí Dyje
- 655 Krystalinikum v povodí Jihlavy
- 657 Krystalinikum brněnské jednotky
- 662 Kulm Dražanské vrchoviny
- 663 Moravský kras

Hydrogeologický rajón je pokládán za základní územní jednotku pro bilancování podzemních vod. Určujícím hlediskem pro začlenění území do jednotlivých hydrogeologických rajónů jsou geologická a hydrogeologická charakteristika horninového prostředí a hydrologická, klimatická a morfologická charakteristika (režim podzemních a povrchových vod, vodní toky, morfologie terénu, srážky, atd.).

Hydrogeologická rajonizace uplatňuje čtyřmístné číselné označení, kde první pozice uplatňuje základní genetickou charakteristiku:

- 1 ... hg rajony v kvartérních fluvialních sedimentech,
- 2 ... hg rajony v neogenních a křídových pánevních sedimentech,
- 3 ... hg rajony v paleogenních a křídových pánevních sedimentech Karpatké soustavy,
- 4 ... hg rajony v sedimentech svrchní křída,
- 5 ... hg rajony v sedimentech permokarbonu,
- 6 ... hg rajony v horninách krystalinika, proterozoika a paleozoika.

Druhá pozice vytváří skupinu hg rajonů, které mají vzájemnou souvislost. Třetí pozice je vlastní hg rajon, totožný se základní jednotkou vodohospodářské bilance podzemních vod. A čtvrtá pozice (v našem případě neuváděná) označuje subrajon, tedy dělení, které je žádoucí z pohledu podrobnější bilance podzemní vody.

Konkrétní údaje o hladině podzemní vody nejsou pro oznámení koncepce relevantní a pro účely posouzení nebyla zjišťována.

CHOPAV

V oblasti NUTS 2 Jihovýchod se vyskytuje jedna chráněná oblast přirozené akumulace podzemní vody, a to Kvartér řeky Moravy, vyhlášené nařízením vlády ČR č. 85/1981 Sb., o chráněných oblastech přirozené akumulace vod Chebská pánev a Slavkovský les, Severočeská křída, Východočeská křída, Polická pánev, Třeboňská pánev a Kvartér řeky Moravy.

3.5. Půda

Půda je jednou ze základních přírodních složek ekosystému a patří k důležitým přírodním zdrojům. Jejím využíváním dochází k přeměně na antropogenní kulturní krajinu.

Jihomoravský kraj

Úvalové části Jihomoravského kraje a podhůří Jihomoravských Karpat mají půdy s nejvyšším produkčním potenciálem v ČR, ale jsou zároveň vystaveny silné antropogenní větrné i vodní erozi.

Podíl zemědělské půdy na celkové výměře území kraje překračuje hranici 60 % a je tak mnohem vyšší než celostátní průměr (54,2 %), ve struktuře pozemků tvoří více než polovinu výměry kraje orná půda (kraj 50,3%, ČR 39,0%).

Tab.: Bilance půdy a podíly z celkové výměry v Jihomoravském kraji (stav k 31.12.2005)

Druh		ha	%
Zemědělská půda	orná půda	355 609	50,3
	trvalé travní porosty	28 307	4,0
	zahrady, ovocné sady	24 860	3,5
	vinice	14 000	2,0
Zemědělská půda celkem		425 323	60,2
Nezemědělská půda	lesní pozemky	196 276	27,8
	vodní plochy	14 930	2,1
Nezemědělská půda celkem		281 351	39,8
Celková výměra		706 674	100,0

V jižní části kraje je rozvinuto vinohradnictví a ovocnářství. V kraji je téměř 90% všech vinic v rámci ČR. V kraji se nachází také více než pětina (20,3%) ovocných sadů celé republiky. Na druhé straně mají v kraji oproti průměru v ČR daleko nižší zastoupení trvalé travní porosty (4,0% v kraji, v ČR 12,2%).

Půda poblíž dálnic a rychlostních silnic je stále velmi atraktivní pro investory. Současně dochází ke zvyšování podílu pozemků zemědělsky neobhospodařovaných, u kterých se vlastníci snaží dosáhnout změny využití pozemků zemědělských na pozemky stavební.

Kraj Vysočina

Vysoký podíl odnímaných ploch zemědělské půdy je v kraji Vysočina požadován k výstavbě průmyslových zón a obchvatů obcí sloužících k napojení těchto zón na dálnici D1. Územní plány obcí a jejich časté změny požadují další plochy pro nezemědělské využití. V roce 2004 bylo krajským úřadem odejmuto 230 ha zemědělské půdy, z toho převážná většina pro účely zalesnění zemědělských půd.

Tab.: Bilance půdy a podíly z celkové výměry v Kraji Vysočina (stav k 31. 12. 2004)

Druh		ha	%
Zemědělská půda	orná půda	324 596	46,9
	trvalé travní porosty	83 816	12,1
	zahrady	10 353	1,5
	ovocné sady	792	0,1
	vinice	3	0,0
Zemědělská půda celkem		419 560	60,6
Nezemědělská půda	lesní pozemky	210 655	30,4
	vodní plochy	11 616	1,7
Nezemědělská půda celkem		272 995	39,4
Celková výměra		692 555	100,0

Půdní fond je na řadě míst ohrožen vodní erozí, v poslední době zejména vlivem přivalových srážek dochází k poškození příznivých fyzikálních vlastností půdy. Vzrůstají plochy neobhospodařovaných pozemků. Ke kontaminaci zemědělských půd dochází lokálně, v návaznosti na některé stávající podniky a skládky.

3.6. Horninové prostředí a přírodní zdroje

Jihomoravský kraj, Kraj Vysočina

Rozvoj oblasti (rozvoj bydlení, infrastruktura) s sebou nese potřebu čerpat nové nerostné zdroje. V rámci rozvoje oblasti NUTS2 Jihovýchod bude využíváno stávajících ověřených zásob, přičemž koncepce surovinové politiky počítá s budoucím využitím ložisek stavebního kamene, štěrkopísků, celkovým snižováním těžby vápenců a lokálním zvyšováním těžby živcové suroviny. Místní význam nepřesáhne využití ložisek kvalitních cihlářských surovin a slévarenských písků.

Ověřená ložiska ropy a zemního plynu jsou vázána na jih moravské části vídeňské pánve, v současné době je těženo cca 97 % celkové těžby v ČR, což ovšem pokrývá 4 % celostátních potřeb. Lignit jako palivo představuje nejméně kvalitní surovinu s trendem postupného snižování spotřeby. S dalším využitím jeho zásob se v současnosti i v blízké budoucnosti nepočítá, ve výhledu by lignit mohl představovat pouze cennou chemickou surovinu.

Hlavní faktory, omezující využívání ložisek nerostných surovin, jsou prvky ochrany přírody a krajiny (CHKO, MCHÚ, prvky ÚSES, NATURA 2000), ochrany povrchových a podzemních vod (CHOPAV, PHO vodních zdrojů), ochrana lesního a půdního fondu, na lokální úrovni i střety se stávající infrastrukturou. Řada ložiskových objektů byla vymezena před zavedením těchto prvků ochrany. V konkrétních případech (posuzování dalších prodloužení POPD) bude nutné pečlivě zvažovat váhu obecného zájmu ochrany přírody oproti možnosti hospodárného dotěžení ložiska. Vlivy na primární přírodní zdroje (tzv. neobnovitelné) lze omezit dostatečným využitím druhotných zdrojů surovin.

V rozsahu oblasti je celá řada dosud chráněných ložiskových území stanovených v minulosti za jiných ekonomických a ekologických podmínek. Mají význam většinou jen lokální až regionální, nicméně představují překážku v jiném rozvoji území.

3.7. Fauna, flóra a ekosystémy

Oblast NUTS 2 jihovýchod vymezuje území, které je z hlediska přírodních poměrů velmi rozmanité. Zahrnuje zde oblasti od planárního až do suprakolinního stupně, tedy poměrně velké výškové rozpětí vegetační stupňovitosti. Proto se zde vyskytují nejrozličnější typy ekosystémů.

Jihomoravský kraj

Jihomoravský kraj z hlediska biogeografického do sebe zahrnuje 3 provincie panonskou (od jihu), karpatskou (resp. západokarpatskou subprovincii ve východní a centrální část regionu) a provincii Hercynskou (od západu). Region je nejteplejší oblastí v ČR. To se pochopitelně odráží ve velmi pestrém zastoupení nejrozličnějších typů ekosystémů a rostlinných a živočišných společenstev.

Pro jihomoravskou část kraje je charakteristické zastoupení jak společenstev lužních, vodních a mokřadních (vázaných především na řeky Dyji a Moravu), tak i kontrastních typů společenstev xerotermních a suchomilných, především na vápnitých podkladech (na flyši a vápencích - Pálava). Karpatskou část kraje reprezentují především dobře zachované lesní a luční ekosystémy (Chřiby, část

Bílých Karpat). Jedinečný (byť maloplošný) je výskyt společenstev vázaných na vápencový kras (Moravský Kras). Západní část kraje již náleží do Hercynské provincie. Zde jsou těžištěm hodnot především společenstva lesní a luční.

Ochrana přírody a krajiny

Jihomoravský kraj patří v rámci ČR k regionům s velmi vysokým zastoupením přírodních hodnot. V kraji se z velkoplošných chráněných území nachází 1 národní park (NP) - Podyjí a 3 chráněné krajinné oblasti (CHKO) - Moravský Kras, Pálava a Bílé Karpaty (menší část). Na území Jihomoravského kraje byly zřízeny 2 biosférické rezervace UNESCO (Pálava, Dolní Morava). Bylo zde vymezeno mimořádně vysoké množství maloplošných chráněných území. Na území kraje bylo vyhlášeno 171 evropsky významných lokalit a 8 ptačích oblasti soustavy NATURA 2000. Rovněž zde bylo vyhlášeno 20 přírodních parků. Velké množství již vyhlášených významných krajinných prvků ze zákona (VKP) je nedílnou součástí poměrně hustého územního systému ekologické stability (ÚSES) jak na regionální, tak lokální úrovni.

Tab.: Seznam evropsky významných lokalit v Jihomoravském kraji

Baštiný potok	Jedlový les a údolí Rokytne	Nový zámek Jevišovice	Šlapanické slepence
Bezručova alej	Jevišovka	Očov	Špice
Bílá hora	Jezero	Ochůzky - Nedánov	Štěpánovský lom
Bílé Karpaty	Kamenný vrch	Oleksovická mokřina	Šumické rybníky
Bílý kopec u Čejče	Kamenný vrch u Kurdějova	Panský les - Jezdiny	Tasovický lom
Biskoupský kopec	Kaolinka Únanov	Paví kopec	Tavikovice - zámek
Blansko - kostel	Kapánsko	Pekárka	Trávní dvůr
Borotín - zámek	Klentnice - kostel svatého Jiří	Pisárky	Trkmanec - Rybníčky
Bosonožský hájek	Knížecí les	Písečný rybník	Trkmanské louky
Božické rybníky	Kopečky u Únanova	Pod Rybníkem	Turold
Božický mokřad	Krumlovsko-Rokytenské slepence	Podmolí - strouha	Tvoříhrázský les
Břeclav - kaple u nádraží	Krumlovský les	Podyjí	U Huberta
Břežanka a Břežanský rybník	Křetín - zámek	Polámanky	U kapličky
Bučovice - zámek	Křtiny - kostel	Popice - fara	U Michálka
Bzenecká stělnice	Kuntínov	Pouzďřanská step - Kolby	Údolí Dyje
Citonice - rybník Skalka	Květnice	Přední kout	Údolí Chlébského potoka
Crhov - Rozsíčka	Lednice - zámek	Přisnotický les	Údolí Oslavy a Chvojince
Čejkovické Špidlák	Letiště Marchanice	Rakšické louky	Údolí Svitavy
Čekal	Lipov - kostel	Rendezvous	Uherčice - zámek
Černecký a Milonický hájek	Lom u Žerůtek	Rosice - zámek	Úvalský rybník
Čertoryje	Louky pod Kumstátem	Rumunská bažantnice	Valtrovický luh
Červené stráně	Lovčický potok a Jordánek	Rybniční zámeček	Váté písky
Dědice - kostel	Luční údolí	Řeka Rokytne	Ve Žlebě
Dědkovo	Malhostovická pecka	Sivický les	Věteřovská vrchovina
Děvín	Mašovice - lom	Skalky u Havraníků	Visegruntý
Dlouhá Lhota	Mikulovický les	Skalky u Sedlece	Vracovská doubrava
Drnholecký luh	Milejovské louky	Slanisko Dobré Pole	Vranov nad Dyjí - základní škola
Dunajovické kopce	Milotice - letiště	Slanisko Novosedly	Vranovický a Plačkův les
Emin zámeček	Milovický les	Slanisko u Nesytu	Vrbický hájek
Hadcové stráně v údolí Jihlavy	Miroslavské kopce	Slavkovský zámecký park a aleje	Vrbovecký rybník
Hevlínské jezero	Moravský kras	Soutok - Podluží	Vypálenky
Hobrtanky	Mouřínov - Druhý rybník	Starý zámek Jevišovice	Výrovické kopce
Hodonínská doubrava	Mušenice	Stepní stráně u Komořan	Za Dyjí
Horky u Milotic	Mušovský luh	Stolová hora	Záповěď u Karlína
Hostim - zámek	Na Adamcích	Strabišov - Oulehla	Zimarky
Hovoranské louky	Na Kocourkách	Stránská skála	Zkamenělá svatba
Hovoranský hájek	Na lesní horce	Strážnická Morava	Zlobice
Chřiby	Načeratický kopec	Strážnicko	Znojmo - hrad
Jankovec	Nad Brněnskou přehradou	Střelická bažinka	Znojmo - Kostel Nalezení sv. kříže
Jaroslavice - zámek	Nad kapličkou	Studánkový vrch	Zřídla u Nesvačily
Jasenová	Nad Vápenkou	Svatý kopeček u Mikulova	Žebětín
Javorník - hliník	Netopyrky	Šévy	Židlochovický zámecký park
Ječmeniště	Niva Dyje	Široký	Šlapanické slepence

Tab.: Seznam ptačích oblastí v Jihomoravském kraji

Bzenecká Doubrava - Strážnické Pomoraví	Hovoransko - Čejkovicko
Soutok - Tvrdonicko	Lednické rybníky
Pálava	Střední nádrž Vodního Díla Nové Mlýny
Jaroslavické rybníky	Podyjí

Tab.: Velkoplošná chráněná území v Jihomoravském kraji

Název	Statut	Rozloha (ha)
Podyjí	Národní park (NP)	6300
Bílé Karpaty	Chráněná krajinná oblast (CHKO)	9200
Moravský kras	CHKO	9200
Pálava	CHKO	8332

Tab.: Přírodní parky v Jihomoravském kraji

Halasovo Kunštátsko	Říčky
Lysicko	Střední Pojhlaví
Rakovecké údolí	Údolí Bílého potoka
Řehořkovo Kofenecko	Výhon
Svratecká hornatina	Niva Dyje
Baba	Mikulčický luh
Podkomorské lesy	Strážnické Pomoraví
Bobrava	Ždánický les
Niva Jihlavy	Jevišovka
Oslava	Rokytná

Kraj Vysočina

Z hlediska přírodních podmínek je území kraje Vysočina více homogenní. Celé spadá do Hercynské provincie. V území převažuje kolinní a suprakolinní vegetační stupeň.

Převažujícím typem ekosystémů jsou především společenstva lesní a luční. Významně se ovšem uplatňují i společenstva vodních toků, mokřadů a také rašelinišť hojně zastoupených především v nejnižších položených oblastech (Žďárské vrchy, Jihlavské vrchy).

Ochrana přírody a krajiny

V kraji se z velkoplošných chráněných území nachází 2 chráněné krajinné oblasti (CHKO) - Žďárské vrchy (větší část) a Železné hory (menší část). Bylo zde vymezeno poměrně velké množství maloplošných chráněných území. Na území kraje bylo vyhlášeno 50 evropsky významných lokalit soustavy NATURA 2000. Ptačí oblasti zde vyhlášeny nebyly. Vzhledem k zachovalosti a harmonickému měřítku krajiny zde bylo vyhlášeno 9 přírodních parků. Velké množství již vyhlášených významných krajinných prvků ze zákona (VKP) je nedílnou součástí poměrně hustého územního systému ekologické stability (ÚSES) jak na regionální, tak lokální úrovni.

Tab.: Velkoplošná chráněná území v kraji Vysočina

Název	Statut	Rozloha (ha)
Žďárské vrchy	Chráněná krajinná oblast (CHKO)	70 605,5
Železné hory	CHKO	28 632,3
Zdroj dat: Agentura ochrany přírody a krajiny ČR		

Tab.: Maloplošná zvláště chráněná území v kraji Vysočina

Kategorie	počet	rozloha (ha)
NPR	7	947,2
NPP	3	86,2
PR	69	3 683,2
PP	91	881,5
celkem	170	5 598,1
Vysvětlivky (kategorie): NPR: národní přírodní rezervace NPP: národní přírodní památka PR: přírodní rezervace PP: přírodní památka		

Tab. : Přírodní parky v kraji Vysočina

Doubrava	Čeřínek
Melechov	Bohdalovsko
Rokotná	Střední Pohlaví
Svratecká hornatina	Balinské údolí
Třebíčsko	

Tab. : Seznam evropsky významných lokalit v kraji Vysočina

Baba	Babínský rybník	Biskupice – kostel
Biskupice - škola	Dářská rašeliniště	Dědkovo
Dívka	Dolní rybník u Újezda	Ficků rybník
Hodíšovský rybník	Hroznětínská louka	Chrudímka
Jankovský potok	Jedlový les a údolí Rokytné	Jeřišno-Heřmaň
Kobylinec	Koupaliště u Bohuslavic	
Baba	Babínský rybník	Biskupice – kostel
Biskupice - škola	Dářská rašeliniště	Dědkovo
Dívka	Dolní rybník u Újezda	Ficků rybník
Hodíšovský rybník	Hroznětínská louka	Chrudímka
Jankovský potok	Jedlový les a údolí Rokytné	Jeřišno-Heřmaň
Kobylinec	Koupaliště u Bohuslavic	
Baba	Babínský rybník	Biskupice – kostel
Biskupice - škola	Dářská rašeliniště	Dědkovo
Dívka	Dolní rybník u Újezda	Ficků rybník

3.8. Krajina

Pestré přírodní podmínky oblasti se odrážejí v nejrůznějších typech krajín zastoupených v oblasti. Za posledních 50 let však došlo ke značným strukturálním změnám, vyplývajících z geopolitických důvodů (socializace venkova, velkovýrobní zemědělská produkce, scelování orné půdy, velkoplošné odvodnění apod.), které se povětšinou negativně projeví na tvářnosti naší krajiny. Intenzivněji se tento proces odehrával v neúrodnějších oblastech, tedy na jižní Moravě.

V současnosti jsem svědky marginalizace některých částí krajiny, což se projevuje zvýšením plošného podílu ladem ponechaných pozemků, krajinné zeleně a lesních ploch. V suburbánních oblastech díky dynamickému rozvoji dochází naopak k zastavování rozsáhlých výměr. Tyto trendy jsou však celorepublikové a odrážejí politické a socioekonomické změny po roce 1989.

Jihomoravský kraj

Region je značně různorodý. Prochází jím ostrá geografická hranice, která koreluje se způsobem využívání a prostorovým rozmístěním jednotlivých krajinných typů.

Severní, severozápadní a západní část regionu tvoří převážně lesoplní krajiny hercynika, které představují harmonický typ kulturní krajiny s vysokým rekreačním potenciálem. V karpatské části regionu vzhledem k úrodnosti došlo ke značnému odlesnění a intenzivnímu zemědělskému využívání. Přesto i zde nalézáme rozsáhlé hodnotné segmenty s vysokým rekreačním potenciálem, jakými jsou Chřiby, Ždánický les a především Bílé Karpaty. Jižní Morava představuje intenzivně zemědělsky obdělávaný komplex polních a lesoplních krajín panonika. Specifikem je pěstování vinné révy v nejteplejších oblastech. Na mnoha místech v nejteplejší části kraje se tak zachovaly rozsáhlé segmenty pestré směny kultur (střídání vinohradů, polních sadů a zahrad) a záhumenková hospodářství, představující jedinečný krajinný typ a způsoby využívání, které nemají jinde v ČR obdoby.

Kraj Vysočina

Region leží na Českomoravské vrchovině. Území je tvořeno převážně esteticky a ekologicky hodnotnou lesoplní krajinou, často s vyšším zastoupením rybníků a vodních toků. Hojně jsou i krajiny zaříznutých říčních údolí (Svratka, Jihlava, Dyje). V regionu tak převažují rozsáhlá území s vysokým rekreačním potenciálem.

3.9. Hmotný majetek a kulturní památky

Jihomoravský kraj i Kraj Vysočina dlouhodobě pečují o své kulturní bohatství, kterým je množství kulturních památek. Jedním z důležitých nástrojů podpory kulturního dědictví je poskytování finančních příspěvků vlastníkům na obnovu kulturních památek z rozpočtu krajů, nebo z grantových programů¹.

Jihomoravský kraj

V jihomoravském kraji se nachází množství významných kulturních památek, hradů, zámků, církevních staveb, domů, drobné architektury např. kapliček, božích muk a soch světců, pokrývajících v podstatě celé jeho území. Z těchto památek jsou Lednicko-valtický areál a vila Tugendhat zapsány na Listině světového kulturního dědictví UNESCO.

Národní kulturní památky

Blansko	Zámek Kunštát, Zámek Lysice, Zámek Rájec nad Svitavou
Brno-město	Vila Tugendhat, Kostel Petrov, Špilberk hrad a pevnost, Čestné pohřebiště na ústředním hřbitově, Kostel Sv. Jakuba Většího, Kounicovy vysokoškolské koleje s pomníkem Vítězství nad fašismem v Brně, Moravské zemské desky.
Břeclav	Zámek Lednice, Zámek Valtice.
Hodonín	Zámek Milotice, Slovanské hradiště Mikulčice.
Vyškov	Zámek Bučovice.
Znojmo	Rotunda Sv. Kateřiny, Hrad Bítov, Zámek Uherčice, Zámek Vranov nad Dyjí, Zřícenina hradu Nový Hrádek u Lukova.

Krajinné památkové zóny

Brno-venkov	Bojiště bitvy u Slavkova.
Břeclav	Lednicko-valtický areál.

Městské památkové rezervace

Brno-město	Brno.
Břeclav	Mikulov.
Znojmo	Znojmo.

Městské památkové zóny

Blansko	Boskovice, Lomnice u Tišnova.
Brno-venkov	Ivančice.
Břeclav	Valtice.
Hodonín	Kyjov, Veselí nad Moravou, Strážnice.
Vyškov	Vyškov, Slavkov u Brna.
Znojmo	Moravský Krumlov, Jevišovice.

Vesnické památkové rezervace

Břeclav	Pavlov.
Hodonín	Soubor vinných sklepů Plže v Petrově.

Archeologické rezervace

Brno-město	lokalita Staré Zámky u Líšně.
Břeclav	lokalita Břeclav-Pohansko.

Soubor technických památek

Blansko	Soubor technických památek Stará Huť - Josefské údolí u Olomoučan.
---------	--

¹ Po dlouhá předchozí desetiletí byla opomíjená péče o sakrální objekty, dnes díky zájmu kulturní veřejnosti mají tyto stavby ve skupině obnovovaných památek takřka největší zastoupení.

Kraj Vysočina

Na území kraje Vysočina se vyskytuje množství kulturních památek, hradů, zámků, církevních staveb, domů, kapliček a soch světců, pokrývajících v podstatě celé jeho území. Do 31.10.2005 bylo v kraji Vysočina prohlášeno osm národních kulturních památek a na Seznam světového kulturního a přírodního dědictví zapsány tři památky UNESCO.

Výjimečným kulturním bohatstvím kraje jsou také městské a vesnické památkové rezervace, městské a vesnické památkové zóny a krajinné památkové zóny.

Památkové rezervace jsou území, jejichž charakter a prostředí určuje soubor nemovitých kulturních památek, popřípadě archeologických nálezů. Vláda České republiky nařízením prohlašuje tato území jako celek za památkovou rezervaci a stanovuje podmínky pro zabezpečení její ochrany. Tyto podmínky se mohou v potřebném rozsahu vztahovat i na nemovitosti na území památkové rezervace, které nejsou kulturními památkami.

Památkové zóny jsou území sídelního útvaru nebo jeho části s menším podílem kulturních památek, historické prostředí nebo část krajinného celku, které vykazují významné kulturní hodnoty, jenž může Ministerstvo kultury České republiky po projednání s orgánem kraje v přenesené působnosti prohlásit za památkovou zónu a určit podmínky její ochrany.

Na Seznamu světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO jsou zapsány tyto kulturní památky:

- Telč - historické jádro města,
- Žďár nad Sázavou - poutní kostel sv. Jana Nepomuckého na Zelené hoře a
- Třebíč - židovská čtvrť a basilika sv. Prokopa.

Národní kulturní památky

Havlíčková Borová	Rodný dům Karla Havlíčka Borovského,
Telč	Zámek Telč, Kostel sv. Jana Nepomuckého na Zelené hoře,
Lipnice nad Sázavou	Zřícenina hradu Lipnice nad Sázavou,
Jaroměřice nad Rokytnou	Zámek,
Náměšť nad Oslavou	Zámek,
Třebíč	Klášter s kostelem sv. Prokopa, Židovský hřbitov.

Krajinné památkové zóny

Náměštsko,
Vranovsko - Bítovsko.

Městské památkové rezervace

Jihlava, Pelhřimov, Telč.

Městské památkové zóny

Brtnice, Červená Řečice, Havlíčkova Borová, Havlíčkův Brod, Chotěboř, Jaroměřice nad Rokytnou, Jemnice, Jimramov, Kamenice nad Lipou, Ledec nad Sázavou, Moravské Budějovice, Náměšť nad Oslavou, Nové Město na Moravě, Pacov, Počátky, Polná, Přibyslav, Telč - Staré město, Třebíč, Třešť, Velká Bíteš, Velké Meziříčí.

Vesnické památkové rezervace

Dešov, Krátká, Křižánky.

Vesnické památkové zóny

Boňov, Petrovice, Ubušínek,
Památková zóna s dochovanými soubory lidové architektury Praskolesy (Mrákotín),
Památková zóna s dochovanými soubory lidové architektury Zhoř (Pacov).

3.10. Dopravní a jiná infrastruktura

Jihomoravský kraj, Kraj Vysočina

Dotčené území patří z dopravního hlediska k nejvýznamnějším v České republice. Region je významnou křižovatkou dvou hlavních středoevropských dopravních směrů: IV. multimodálního koridoru (z Německa a severní Evropy na Balkán) a VI. multimodálního koridoru (z Polska a východního Pobaltí směrem na Rakousko a Itálii).

Dopravní síť dotčeného území má převážně radiální podobu, s centrem ve městě Brně. V okrajových částech je síť doplněna dvěma významnými tangentami (pomoravský koridor na východě, historické spojení Prahy s Vídní na západě regionu), centrální částí dotčeného území prochází severojižní koridor (spojení z Polska přes Pardubice - Havlíčkův Brod - Pelhřimov - Jindřichův Hradec - České Budějovice - Rakousko).

Hlavní problémy se soustřeďují v oblasti zanedbané údržby komunikací II. a III. tříd (které spadají pod správu krajů, nikoliv státu) a praktické neexistenci uceleného a použitelného systému cyklistických tras a stezek.

3.11. Jiné charakteristiky životního prostředí

Nakládání s odpady

Jihomoravský kraj

Z analýzy produkce odpadů v kraji v roce 2002 vyplynulo, že největší podíl na produkovaném množství odpadů mají odpady ze zemědělství (33%), průmyslu (19%), stavebnictví a demolic (13%), odpady komunální (11%) a odpady ze zařízení na zpracování odpadu a z ČOV.

V celorepublikovém měřítku není Jihomoravský kraj producentem významného množství nebezpečných odpadů - produkce nebezpečných odpadů se dlouhodobě pohybuje kolem 100 000t, což je méně než průměrná hodnota pro kraj v ČR. Navíc lze konstatovat mírně klesající tendenci celkové produkce nebezpečných odpadů.

Co se týče nakládání s odpady, v Jihomoravském kraji se většina komunálního odpadu stejně jako v celé ČR zneškodňovala skládkováním (64%) - viz následující tabulka. Z dalších způsobů nakládání s KO jsou významné spalování (cca 9%), úprava biologickými metodami (cca 11%) a zhruba z 10% se odpad využívá jako druhotná surovina. Ve srovnání s ČR se v kraji více odpadu spaluje, což je způsobeno provozem spalovny komunálních odpadů SAKO v Brně, a méně odpadu se upravuje fyzikálními a chemickými postupy.

Tab. : Nakládání s odpady v Jihomoravském kraji

Způsob nakládání	1999	2000	2001
	celkem (t)	celkem (t)	celkem (t)
úprava a/nebo využití- fyzikální a chemické postupy	72 343	83 201	14 766
třídění	23 266	21 870	56 352
recyklace, získávání složek	111 593	164 244	182 285
regenerace /kyselin,zásad apod./	32	21	18
solidifikace, vitrifikace, bitumenizace	-	-	-
chemická úprava	2 958	1 416	2 034
úprava a/nebo využití- biologické metody	491 385	733 221	346 797
kompostování	123 314	107 033	70 173
biologická dekontaminace	66 922	35 077	75 522
anaerobní rozklad	150 372	42 056	190 070
zneškodnění	42	256	-
spalování	25 303	25 604	23 322
spalování, termické zneškodnění s využitím tepla	105 801	123 070	91 191
skládkování	469 350	510 677	626 205
ukládání do podzemních prostor	-	-	-
skladování	109 757	69 716	267 858
využití jako druhotná surovina	493 925	413 067	431 639
dovoz	1 061	-	90 387
vývoz	13 790	4 654	17 995

Dominantním způsobem při nakládání s nebezpečnými odpady je skládkování (24%) - v kraji jsou pro skládkování nebezpečných odpadů dostatečné kapacity, především v jižní části kraje, kde chybí kapacity pro využití nebezpečných odpadů. Nedostatečná kapacita zařízení pro využití některých druhů nebezpečných odpadů má za následek poměrně vysoký podíl jejich skladování (14%) za účelem následného exportu mimo území kraje. V rámci regionu jihovýchod jsou z některých částí Jihomoravského kraje sváženy komunální odpady a skladovány či zpracovány v kraji Vysočina.

Jihomoravský kraj má zpracovaný a schválený „Plán odpadového hospodářství“ z roku 2004, který obsahuje vyhodnocení stavu odpadového hospodářství, včetně bilance vztahů mezi produkcí odpadů a nakládání s odpady, stanovení cílů a postupů pro předcházení vzniku odpadů, omezování jejich množství a nebezpečných vlastností a dále pro jejich využívání a odstraňování. Jeho cílem je navrhnout takový integrovaný systém nakládání s odpady, který zefektivní současný systém a upřednostní materiálové a energetické využívání odpadů před jejich odstraněním.

Kraj Vysočina

V celorepublikovém srovnání je kraj Vysočina ve všech sledovaných letech (1999, 2000, 2001) průměrným původcem průmyslového a komunálního odpadu, podprůměrným u odpadu z dolování, těžby, energetiky a nebezpečných i ostatních odpadů, což je dáno absencí rozvinutého středního a těžkého průmyslu. Kraj Vysočina přesahuje republikový průměr v produkci pouze několika druhů odpadů. Patří k nim především odpady z primární zemědělské produkce, dále pak elektrotechnický odpad - zejména v okrese Žďár nad Sázavou, kde je situována zpracovatelská linka na elektrošrot.

K nejvýznamnějším producentům odpadů na území kraje patří zemědělství, myslivost a související činnosti, výroba potravin a nápojů, veřejná správa a obrana, dřevařský a korkařský průmysl a výroba strojů a zařízení.

Kraj je na poměrně dobré úrovni v zavedení separovaného sběru.

Dominantním způsobem nakládání s odpady na území kraje Vysočina ve všech uváděných letech bylo využití jako druhotná surovina (viz tabulka níže). V letech 1999 a 2000 druhé místo zaujímal kompostování a hned za ním skládkování odpadů. V následujícím roce 2001 se skládkování zvýšilo téměř trojnásobně.

V případě nakládání s nebezpečnými odpady na území kraje Vysočina v roce 1999 převládalo skladování, v následujícím roce 2000 to byla chemická úprava a v roce 2001 úprava a využití fyzikálními postupy.

Tab.: Nakládání s odpady v kraji Vysočina

Způsob nakládání	1999	2000	2001
	celkem (t)	celkem (t)	celkem (t)
úprava a/nebo využití- fyzikální postupy	7 821	14 129	89 324
třídění	770	5 131	1 393
recyklace, získání složek	1 090	586	53 205
regenerace /kyselin, zásad, rozpouštědel apod./	13	59	119
solidifikace, vitrifikace, bitumenizace	-	0	1
chemická úprava	3 873	68 644	4 650
úprava a/nebo využití- biologické metody	67 901	110 527	61 340
kompostování	184 032	258 864	160 288
biologická dekontaminace	531	1 923	3 206
anaerobní rozklad	96 705	37 357	58 683
zneškodnění	10 079	5 356	1 912
spalování	4 340	3 037	2 268
spalování, termické zneškodnění s využitím tepla	15 192	12 053	8 257
skládkování	170 468	126 179	403 919
ukládání do podzemních prostor	50	435	400
skladování	24 152	57 859	139 905
využití jako druhotná surovina	551 970	509 816	611 083
dovoz odpadu	272	26	-
vývoz odpadu	5 255	4 983	3 235

Dominantním způsobem nakládání s komunálním odpadem na území kraje Vysočina v letech 1999 a 2000 bylo skládkování. Ve srovnání s ČR i EU je kraj Vysočina průměrný ve skládkování a nadprůměrný v materiálovém využití komunálních odpadů. Spalování, případně energetické využívání odpadů bylo ve sledovaných letech v kraji Vysočina téměř nulové.

Kraj Vysočina má zpracovaný a schválený „Plán odpadového hospodářství“ z roku 2004, který popisuje stav v letech 1999, 2000 a 2001 a stanovuje způsob činností v oblasti hospodaření s odpady. Mezi dlouhodobé cíle tohoto plánu patří zajistit vybavenost modernizovanými a unifikovanými nádobami k dosažení účinnosti sběru druhotných surovin, vybudovat zařízení na mechanicko-biologické nebo energetické využití zbytkového komunálního odpadu, odstranit staré ekologické zátěže.

Dle nejnovějších informací (podle informačního systému Centra pro hospodaření s odpady Výzkumného ústavu vodohospodářského T. G. Masaryka) bylo v kraji Vysočina v roce 2004 vyprodukováno 1 879 tis. tun odpadů, z toho 263 712 tun odpadu nebezpečného. Komunální odpady jsou převážně skládkovány (kolem 60%). Druhý nejběžnější způsob nakládání s komunálním odpadem je jeho recyklace, která se pohybuje kolem 21%. Ostatní komunální odpad je kompostován (18%) nebo je spalován (asi 0,1%).

4. Stávající problémy životního prostředí v dotčeném území

Stávající problémy životního prostředí v dotčeném území se projevují zejména v těchto oblastech:

- snížená retenční schopnost krajiny,
- nízká biodiverzita zemědělských ekosystémů (především v Jihomoravském kraji),
- snížená biodiverzita monokulturních lesů (především v kraji Vysočina),
- marginalizace rozsáhlých ploch v krajině,
- nárůst znečištění ovzduší, a to především v místech soustředění obyvatel, služeb a blízkosti zatížených komunikací,
- emise z malých stacionárních zdrojů (domácích topenišť, především z horších paliv) a z mobilních zdrojů znečišťování ovzduší,
- problém znečištění povrchových vod,
- zamoření Brněnské přehrady sinicemi,
- povodňové stavy (zejména v Jihomoravském kraji),
- neuspokojivá situace sekundárního čištění odpadních vod, odvádění odpadních vod a nevyhovujícího systému odkanalizování (zejména v obcích pod 2000 ekvivalentních obyvatel),
- celkové snižování rozlohy orné půdy i zemědělské půdy,
- eroze zemědělské půdy (zejména v Jihomoravském kraji),
- přítomnost řady starých ekologických zátěží, i s extrémní rizikovostí,
- problematika brownfields,
- nedokončený páteřní komunikační systém,
- zanedbaná údržba a špatný stav komunikací II. a III. třídy resp. místních komunikací,
- špatný stav cyklistické infrastruktury, neexistence koncepčního, uceleného a použitelného systému cyklistických tras a stezek.

ČÁST D

PŘEDPOKLÁDANÉ VLIVY KONCEPCE NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ A VEŘEJNÉ ZDRAVÍ

1. Předpokládané vlivy koncepce na složky životního prostředí a veřejné zdraví

Regionální operační program NUTS 2 Jihovýchod je dokumentem programového charakteru, který vytváří pravidla pro poskytování finančních prostředků z fondů Evropské unie. Priority navrhované v rámci regionálního operačního programu nemají charakter konkrétních opatření, aktivit nebo projektů.

Konkrétní vlivy na jednotlivé složky životního prostředí resp. veřejné zdraví proto není možno na úrovni SEA hodnotit. To bude náplní následujících stupňů přípravy konkrétních opatření, aktivit a projektů, které budou vyhodnoceny z hlediska vlivů na životní prostředí v procesu EIA, a to do hloubky úměrné jejich potenciálním vlivům (limity¹, zjišťovací řízení).

2. Vlivy koncepce na referenční cíle ochrany životního prostředí

Ochrana životního prostředí je (resp. bude) hodnocena v rámci vyhodnocení SEA na základě tzv. referenčních cílů ochrany životního prostředí. Tyto referenční cíle vychází (resp. budou vycházet) z existujících mezinárodních, národních nebo regionálních koncepčních dokumentů (viz kapitola 8. Vztah k jiným koncepcím a možnost kumulace vlivů, strana 13 tohoto oznámení).

Je předpokládáno, že sada referenčních cílů ochrany životního prostředí a veřejného zdraví bude vycházet z vyhodnocení Národního rozvojového plánu pro programové období 2007 - 2013 z hlediska vlivů na životní prostředí, se zohledněním specifík oblasti NUTS 2 Jihovýchod. Tím bude zajištěna kontinuita s nadřazeným národním programem i ošetřeny lokální charakteristiky oblasti.

Vlastní vyhodnocení vlivů Regionálního operačního programu NUTS 2 Jihovýchod na životní prostředí a veřejné zdraví bude předmětem dalšího postupu SEA. Rozsah a obsah vyhodnocení bude zaměřen na vyhodnocení kvality popisu a hodnocení trendů ve vývoji kvality životního prostředí, zapracuje cíle ochrany životního prostředí a zdraví do návrhu strategických cílů Regionálního operačního programu, zjistí soulad navrhovaných opatření s cíli ochrany životního prostředí, posoudí vlivy navrhovaných aktivit na životní prostředí a navrhne systém pro implementaci Regionálního operačního programu a sledování jeho reálných vlivů na životní prostředí.

¹ Pokud budou v době realizace součástí legislativy.

ČÁST E DOPLŇUJÍCÍ ÚDAJE

1. Výčet možných vlivů koncepce přesahujících hranice České republiky

Přeshraniční vlivy koncepce na životní prostředí resp. veřejné zdraví nelze předem jednoznačně vyloučit. S ohledem na skutečnost, že konkrétní projekty resp. aktivity budou voleny i s ohledem na jejich environmentální efekty, budou příslušným způsobem posouzeny z hlediska vlivů na životní prostředí a budou realizována odpovídající opatření, však nevzniká významné riziko negativních přeshraničních vlivů.

2. Mapová a jiná dokumentace týkající se údajů v oznámení

Součástí oznámení není žádná mapová nebo jiná přílohová dokumentace.

3. Další podstatné informace předkladatele

Hodnocení vlivů ROP NUTS 2 Jihovýchod na lokality soustavy Natura 2000

Jakákoliv koncepce, která může samostatně nebo ve spojení s jinými významně ovlivnit území evropsky významných lokalit nebo ptačích oblastí, podléhá hodnocení důsledků její realizace na toto území a stav jeho ochrany.

V souvislosti s posouzením SEA budou osloveny všechny příslušné orgány státní správy a správy chráněných krajinných oblastí se žádostí o stanovení významnosti vlivů v souvislosti s realizací Regionálního operačního programu NUTS 2 Jihovýchod.

Jedná se konkrétně o tyto orgány ochrany přírody a krajiny:

- Krajský úřad Jihomoravského kraje
- Krajský úřad Vysočina
- Správa Národního parku Podyjí
- Správa Chráněné krajinné oblasti Bílé Karpaty
- Správa Chráněné krajinné oblasti Moravský kras
- Správa Chráněné krajinné oblasti Pálava
- Správa Chráněné krajinné oblasti Žďárské vrchy
- Vojenský újezd Březina

Vyjádření ke stanovení významnosti vlivů budou k dispozici v průběhu zjišťovacího řízení.

KONEC TEXTU OZNÁMENÍ

Datum zpracování oznámení koncepce, podpis oprávněného zástupce předkladatele a jméno, příjmení, adresa, telefon a e-mail osob, které se podílely na zpracování koncepce, jsou uvedeny v jeho úvodní části (strana 2 tohoto oznámení).